48 ՐԴ ՏԵՐԻ ԹԻՒ 2749 — ՇԱԲԱԹ — 1331 ՍԷՖԷՐ 24 — 1913 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 19 — 1 ՓԵՏՐՎԱՐ

JOURNAL ARMÉNIEN
MANZOUME-I-EFKIAR
54, Grand' Rue de la S. Porte, 54
Constantinople
ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԳԱՅՍԷՐԵԱՆ
ՈՐՈՒ Կ'ՈՒՂՂՈՒՆԻ ԱՍԷՆ ԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Կ. ՊՈԼԻՍ ՊԱՊԸ ԱԼԻ ՀԱՌՏԻԼԷՍ, ԹԻՒ 54

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆՆ ՈՒՂՂՈՒԱԾ ԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
ԵՏ ՉԵՆ ՏՐՈՒԻՐ

Մանկական Էֆքեար

ԱԶԱՏԱԿԱՆ ԱՆԿԱԽ ՕՐԿԱՆ

ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ

منظومهٔ افكار ارمنجه يومى غزته
صاحب امتياز اوحانس فريد
اداره خانهسى باب عالى جادهسنده نومرو ٥٤

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԿԱՆԽԻԿ	ՏԱՐԿ.	ՎԵՑԱՄՍ.	ԵՐՄՍ.
Պոլսոյ համար	80 Ղշ.	45	25 Ղշ.
Դուռաներու համար	80 »	45	25 »
Արտասահմանի »	25 Ֆր.	14	8 Ֆր.

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ
Մէկ անգամի համար տողը 5 ղրշ., մէկէ աւելի դուրեկիք ծանուցմանց համար ՄԱՍՆԱՒՈՐ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ

10 ՓԱՐԱ — ❋ ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԷՆ ՕՐ ԱՐՇԱԼՈՅՍԻՆ ❋ — 10 ՓԱՐԱ

ԱՆԱՊԱՍԵԼԻ ԽԱՂԱՂԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ

ԾԱՆՈՒՑԱԳՐԻՆ ՀԵՏԵՒԱՆՔԸ

Երկու անգամ դրեցինք թէ «պատերազմը անխուսափելի է», հիմնուելով այն քիչ անգամ տեսնուած պարագաներուն վրայ, որոնց շնորհիւ ներկայ դաշինքը իշխանութեան գլուխ անցաւ այն ժամերուն իսկ՝ երբ Թերթերը կը յայտարարէին, որ նոր դաշինքը երբէք զիջում պիտի չընէր Իտալիոյ մասին։ Աւելին կայ.— Կը յայտարարէին թէ մինչեւ իսկ շեղեալ պիտի համարուէին մինչեւ հիմակ եղած զիջումները և Թուրքիա պիտի վերսկսէր պատերազմը, փոխանակ մտնելու այն անարգութեան մէջ, որուն ենթարկեցին զինքը Բեւմիի փաշա և ընկերները։ Բացէ՛ք ութը տարը օր առաջուան «Թասվիրի Էֆքեարը», «Թերճէման»ը, «Սէրբէսթի»ն և պիտի տեսնէք հոս ամփոփուած բացատրութիւններէն շատ աւելի ծանր ակնարկութիւններ։ Աւելին կայ.— Նոր նախարարութիւնը դատառները չընարերական հեռագիր զրկելով կը յայտարարէր թէ նախորդ դաշինքը հայրենիքին ամենէն օրինաւոր շահերը անդամ ոտնակոխ ընելով, Թուրքիան անարգութեան մատնող հաշտութիւն մը կնքելու վրայ էր, երբ, կ'ըսէր հեռագիրը, ժողովրդային գիտակցութիւնը արթնանալով ճշմարիտ հայրենասէր դաշինք մը անցուց իշխանութեան գլուխը։

Ութ օր այս տապաւորութեան տակ մնալէ, և երկրին բոլոր յօժարութիւնները գտնէ Իտիրնէն Թուրքիոյ մնալուն ի նպաստ գործածուած տեսնելու յոյսերէն յետոյ, վերջապէս հրատարակութեան տրուեցաւ հրաշակաւոր պատասխան—ծանուցագիրը, որուն բովանդակութիւնը այսօր յայտնի է ամենուն։

Կառավարութիւնը Իտիրնէ քաղաքը երկու մասի կը բաժնէ, մէկը տալով Պուլկարներուն, մէկը պահելով իրեն։

Թողլով սա պարագան թէ այս զիջումին վախճանը ինչ կրնար ըլլալ, առաջին անգամ կը ներկայանայ սա մտածումը թէ, Իտիրնէն Պոլսոյ ապահովութեան բանալին նկատուելով և ըստ այնմ ալ ծանուցուելով, դայն կիսելու այս նոր առաջարկութիւնը ինչ կերպով կրնայ արդարացնել Իտիրնէին բանալութիւնը։

Դաշինքը իր խաղաղասիրութեան իբրեւ գերագոյն ապացոյց կուտայ այս զիջումը։ Ամէն դաշինք, մինչեւ իսկ նախորդը, այս մասին տարբեր կերպով պիտի չմտածէր ուրեմն։ Լոնտոնի մէջ կատարուած բանակցութիւններուն ընթացքին նախորդ դաշինքին պատուիրակները իրենց բոլոր զիջումներուն իբրեւ նախաբան կը ծառայեցնէին ճիշդ այդ խաղաղասիրութիւնը։

Մեզի համար խաղաղութիւնը ամենէն մեծ բարիքն է, ոչ թէ միայն պատերազմի մը աղէտներէն և անուր ձախողուածքներէն ետք, այլ՝ և է պատերազմէ ալ առաջ։

Միայն թէ Իտիրնէի և կղզիներու դեռ երէկի ԿՆՈՍԱԿԱՆ և ԱՆՏԵՂԻՏԱԼԻ հանդամանքէն ութ օր վերջը այսպիսի զիջումի մը առթիւ տեղի ունեցած խորհրդածութիւնն ալ պէտք է հայրենասիրական նկատուի։

Արդի կառավարութիւնը, ուրախ ենք որ, մամուլին, օրով և հանրային կարծիքին աւելի լայն ազատութիւն տուած է քաղաքական դրամնութիւնն անդամ ջնջելով։ Այս լայնութենէն օգտուելով՝ հարկ կը տեսնենք դիտել տալ թէ կառավարութիւնը, իշխանութեան գլուխ անցնելուն իր սկզբունքէն մինչեւ պատասխան—ծանուցագրին խմբագրութեան թուականը ունեցած հոգեկան վիճակին վրայ, որ նոյն ծանուցագրին յանգեցուց իր դիւանագիտութիւնը, պարաւոր էր լուսաւորել հանրային կարծիքը իր այս անսպասելի զիջումին վրայ, ինչպէս իրաւամբ պարաւորուած էր նախորդ դաշինքին անկումը առաջ բերող պատճառները յայտադրել ի լուր աշխարհի։

Նախորդ դաշինքը իրաւամբ քննադատուեցաւ նոր դաշինքին կողմէ թէ առանց ազգին կամքին դիմելու, Պետութեան կենսական մասերը կը յանձնէ թշնամիներուն, և մասնաւորապէս կը շեշտուէր Իտիրնէն, դարձեալ իրաւամբ։

Իսկ՛ւ թէ Թուրքիոյ թշնամին իր յամառութեան մէջ պնդացած և անսպասելի զիջումին յարգն ալ չտեսնելու չափ կուրացած, փորձէր կըրկին չափուիլ Զաթալճայի առջեւ, և դիւանագիտութեան մէջ տկարութեան վերջին անսպասելի փորձը տուող արդի դաշինքը զինուորական ասպարէզին վրայ, նոյնիսկ իր կամքէն անկախ այս պարագաներուն մէջ, յաջողութիւններ խլէր պատերազմի աստուածին ապերախտ ձեռքէն։

ՀԱՅՐԵՆԻՔԸ ՎՏԱՆԳԻ ՏԱԿ...

Ծանուցագրի պատասխանը աբուելէն վերջ երէկի «Թասվիրի Էֆքեարը» հետեւեալ ուշագրաւ խմբագրականը գրած է.— Եթէ ցնորքով և երեւակայութիւններով ինքնախաբէութեան ենթարկուողներ կան, անոնք թող իրենց աչքերը բանան և ուշադրութեամբ իրենց շուրջը նային, անմիջապէս պիտի տեսնեն և զգան թէ, հայրենիքը վտանգի տակ է...

Անկասկած մի քանի ամիսէ ի վեր հայրենիքին ենթարկուած դժուարութիւնները բոլորին սիրտերը կը տառապեցնէին։ Այդ վտանգներուն և ազէտներուն դէմ ըմբոստացում մը էին վերջին դէպքերը, որոնք բարձր օրինակը կուտային դասնուկի նման լուռ ու մունջ ժողովրդի մը հաստատուն կամքին։ որ չթոյլ տար որ զինքը խողխողեն։ Սա պէտք է ուշադրութեան առնել որ վերջին հայրենասիրական շարժումները մղող միակ շարժառիթն էր անկման և քայքայման անդունդին ծայր հասնող օսմանցիութիւնը փրկելու փափաքն ու եռանդը։ Կասկածէ՞ վեր է որ բոլոր Օսմանցիները մէկ մարմին դարձած հայրենիքի պաշտպանութեան պիտի վազեն։

Ամէն տեսակ կուսակցական երքերէ և զգացումներէ հեռու եղող Իթթիհատի կուսակցութիւնը այդ ինքնապաշտպանութեան անհրաժեշտ հրամայականին առջեւ կ'աշխատի ազգային միութիւնը առաջ բերել, և զայն ի յայտ բերելու համար անձնական միջոցներու դիմած է։

Ինչպէս որ մեր այս թուին մէջ հրատարակուած յայտարարութիւնէն կ'երեւայ, կազմուելիք ազգային պաշտպանութեան մարմինը պիտի բաղկանայ, հայրենիքի փրկութիւնը միակ նպատակէտ ընտրող բոլոր ազգին անհատներէն և կոչովի կերպով գործունէութեան ասպարէզը պիտի նետուի։

Երեկուան հեռագիրները ցոյց կուտան թէ Լոնտոնի բանակցութիւնները, որոնք ամիսներէ ի վեր կը քաշքշուէին և որոնք վերջերս դադրած ըլլալով հանդերձ իրենց գոյութիւնը շարունակելու երեւոյթը ունէին, այժմ խզուած են Պալքանեան դաշնակիցներուն կողմէ. իրապէս անոնք չատոց խզուած էին։ Մինչեւ հիմա անոնց երեւութային շարունակութիւնը արդիւնք էր միմիայն Պալքանեանցներուն պլիներուն։

Արդ, Պալքանեան պատուիրակներուն բանակցութիւններու հանդէպ բռնած վերջին ընթացքը և նոյն իսկ զինադադարին լուծումը անտարակոյս «պրիզ»է դատ ուրիշ բան չեն, որոնց բազմաթիւ օրինակները տեսանք մինչեւ հիմա։ Պալքանեան պետութիւնները մեզմէ աւելի Եւրոպայի գլուխը կը ցաւցնեն և դէպի իրենց գրաւած Երբեակ Համաձայնութեան տեղութիւնները առաջ քշել ու ընդհանուր պատերազմի վտանգին առջեւ ապրութիւնները նոր և աւելի ազդու միջամտութեան մը մղել կ'ուզեն։

Արդարեւ միջամտութեան հաւանականութիւնն ալ շատ հեռու չթուիր։

Ամէն պարագայի տակ միջամտութիւն ըլլայ թէ պատերազմներու ապատ թողում, մեզի ինկող բարձր, նուիրական պարտականութիւնն է ոչ մէկ վայրկեան չընկրկելով, ամէն հաւանականութեանց դէմ հայրենիքի պաշտպանութեան համար ձեռք ձեռքի աշխատիլ և զոհողութիւններ յանձն առնել։

Այլեւս անդամ մը ալ կը հաստատուի այն ճշմարտութիւնը թէ իրաւունքի և սուսիր մինակ պահպանողն է ոյժը, ներոպա գաթենաղ կը վանիլ պատերազմի ծաւալումն. եթէ ան հեռանալ չուզեր այդ վիճակէն, պէտք է հաշուի առնէ իր պատիւը և իրաւունքը պաշտպանելու կամ ազգի մը կամքը։ Եթէ Պալքանեան պետութեանց հետ պատերազմը պիտի չարունակեր, դարձեալ ազգային անձնազոհութեան պիտի պարտաւորուինք։

Հոս նկատի առնելիք ուրիշ կարեւոր կէտ մը ալ կայ, եթէ հակառակ պարագային թշնամութիւնները վերսկսին ինչ որ իրաց ընթացքն նայելով, պէտք է անխուսափելի նկատել— նախորդ և ներկայ դաշինքներուն կողմէ հաշտութեան մասին տրուած պայմանները բոլորովին անգոյ պիտի մնան։ Ասիկա առիթ մըն է որով կարելի պիտի ըլլայ մեր կրօնակիցներուն վրէժը լուծել և մեր երկրին այդ նպաստի մասերը վերստին ձեռք բերել։

Ո՛վ մինչեւ Վիեննայի պարիսպները արշաւող և սակայն այսօր Եւրոպային վտարուելու վտանգին ենթարկուած Օսմանցիներ, անձնազոհ և կորովի քաջութեամբ մը աշխատին ցոյց տուէք թէ դուք—ինչպէս որ մեր թշնամիները կը կարծեն—չեք մեռած և չպիտի մեռնիք։

Առուած ճշմարտութիւնը պաշտպանողներուն կողմն է։ Մենք մեր պարտականութիւնը կատարենք, ինչպէս յանձնակը, պատիւը և կեանքը մերն են։

ԿԱՐԵՒՈՐ.— Թերթիս շրջուն և վարչական պաշտօնեայ Պետրոս Ն. Վանեան, Առաբպար, Իզմիր և Պարտիզակ մեկնած է «Մանզումէի բաժանորդագրական և գոծակալական հայիներով գրաղելու համար. կը խնդրենք մեր բաժանորդներէն հարկ եղած դիւրութիւնը և բարեացակամութիւնը չզլանալ տալու։

ՊԱՏԱՍԽԱՆ ԾԱՆՈՒՑԱԳԻՐԸ

Ի՞ՆՉ ԿԵՐՊՈՎ ՏՐՈՒԵՑԱՒ

ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ ՕՐՈՒԱՆ ԱՆՑՈՒԴԱՐՁԸ

ԱԻՍՏՐԻԱԿԱՆ ԴԵՍՊԱՆԱՏԱՆ ԱՌՋԵՒ

«Օսմ. Լոյս» հետեւեալ կերպով կը պատմէ Բ. Դրան կողմէ Պոլսոյ դեսպանական մարմնոյն երէց Բալավիչինի մարքիզին հաղորդուած ծանուցագրին պարագաները, որոնց կ'ենդրադառնանք այսօր իրենց պատմական շահեկանութեան պատճառաւ։ Աւստրիական դեսպանատունը, ուր տեղի ունեցաւ երէկ (հինգշաբթի) Բ. Դրան կողմէ Մեծ Տէրութեանց պատասխան-ծանուցագրին յանձնումը, անսովոր տեսարան մը կը ներկայացնէր։ Նոյն դեսպանատան գլխաւոր մուտքին առջեւ, թէ՛ փողոցին և թէ հրապարակին պարզած միակերպ երեւոյթը ճանչցող մը, կը պարտաւորուէր ինքն իրեն ըսել թէ զգայացունց դէպք մը տեղի պիտի ունենար դեսպանատան մէջ։ Արդարեւ, դեսպանատան ծառաները, քաւասները, ծովային զինուորները, որոնց իմաց տրուած էր ծանուցագրին յանձնումը, շարունակ կայմ և պատրաստ կեցած էին, հեռուէն հակընդդէմ և ճանչնալու համար պատասխանը բերող Արտաքին գործոց Նախարարին կառքը։ Թրքակիցները չէին թերացած չատ կանուխէն դեսպանատուն գալուն մէջ։ Եւ առաւօտեան ժամը 10էն սկսեալ կը տեսնուէր արդէն խմբագիրներու և հետաքրքիրներու խումբ մը՝ դեսպանատան գլխաւոր դրան առջեւ կեցած։ Հետզհետէ խումբը կը խոշորնար, և ժամը 11ին առնուազն, տեղական և օտար թերթերու քսանի չափ ներկայացուցիչներ կ'սպասէին, ինչպէս նաեւ Մահմուտ Շեվքէթ փաշայի մէկ թիկնապահ։

Սակայն պատասխանը չէր հասներ, և ժամը 11ը հնչած էր արդէն, երբ ամէնուն ուշադրութիւնը գրաւեց ֆրանս. դեսպանատան պարապներէն եկող ինքնաշարժի մը շառաչիւնը։ Քիչ առնէն դրան մօտ կ'երեւար Մահմուտ Շեվքէթ փաշայի օթօմոբիլը և աւստրիական դեսպանատան բակին մէջ կը թափուեցէր։ Հոն մեծ—եպարքոսը, որուն կ'ընկերանային երկու թիկնապահներ, կառքէն իջաւ, և քանի մը վայրկեան տեսակցեցաւ ժամանակէ մը ի վեր հոն սպասող իր թիկնապահին հետ։ Յետոյ մեծ—եպարքոսը ալ կողմի դռնէն դեսպանատունը մտաւ, ուր անմիջապէս ընդունուեցաւ դեսպանական մարմնոյն երէցին կողմէ։ Տեսակցութիւնը ճիշտ կէս ժամ տեւեց։ Մեծ—եպարքոսը ուսաց դեսպանատունէն մեկնելէ վերջ և ինքնաշարժը նստելէ առաջ քանի մը հրամաններ տուաւ իր թիկնապահին, որ ետակ կեցած էր դեսպանատան առջեւ։

Միւշիր Մահմուտ Շեվքէթ փաշա ասուսոր. դեսպանատունէն գնաց Ֆրանս. դեսպանատունը, ուր տեսակցութիւն մը ունեցաւ Մ. Պոմբարի հետ։

Մահմուտ Շեվքէթ փաշայի մեկնումէն քառորդ ժամ վերջ, խմբագիրները, որոնք հոն ներկայ էին տակաւին, կրցան տեսնել հեռուէն, Նեի—Զաբլիի կողմէն ուրիշ ինքնաշարժ մը, որ կը վերաբերէր Արտաքին գործոց Նախարար Սայիտ Հալիմ փաշային, որ կուգար կառավարութեան պատասխանը յանձնելու։

Ընդունած հրահանգներուն համաձայն, Մահմուտ Շեվքէթ փաշայի թիկնապահը, որ ասաւոր. հիւպատասարանին առջեւ կ'սպասէր Թոմ-Թոմ փողոցին մէջ, հնոցպանին նման ըրաւ որ կենայ։ Թիկնապահը դէպի դուռը առաջացաւ և քանի մը վայրկեան տեսակցեցաւ իշխանին հետ։ Յետոյ ինքնաշարժը արտաքին գործոց Նախարարը Բ. Դուռ տարաւ և մեծ եպարքոսին թիկնապահն ալ պաշտօնը աւարտելով, ոտքով իջաւ Թոմ-Թոմ փողոցէն։ Այս պահուան դէպքերէն երեք ժամ վերջ, իշխան Սայիտ Հալիմ փաշա դեսպանատուն վերադարձաւ, և այս անգամ յանձնեց փոփոխեալ պատասխանը Բալավիչինի Մարքիզին, որ նախարարին մեկնելէն քիչ վերջը, իր պաշտօնակիցներուն մօտ գնաց՝ անոնց հաղորդելու համար Բ. Դրան պատասխանը։

ՊԱՂԱՐԻՒՆՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է

ԱՍԻԱԿԱՆ ԹՈՆԴԻՐՆԵՐԸ

«Թան» այս վերնագրով շատ դէշ կը նկատէ կացութիւնը և կը յայտարարէ թէ չատ իրաւունք ազդիւներէ լուր առած է որ Պուլկարիա անպատճառ պիտի պատերազմի Թուրքիոյ ձգձգումներուն չնայելով։ Ցաւալին այն է որ, կ'ըսէ քարիզեան թերթը, թշնամութեանց վերաբերմամբ մեր բաժանորդագրական և գործակալական հայիներով գրաղելու համար. կը խնդրենք մեր բաժանորդներէն հարկ եղած դիւրութիւնը և բարեացակամութիւնը չզլանալ տալու։

Տէրութիւնները չատ աշխատեցան որ Թրքական Ասիոյ խնդիրներ մէջտեղ չգան։ բայց հիմա խիստ հաւանական է որ այս խնդիրները ինքնին բացուին։ Հայաստանի և Սուրիոյ կողմէ եկած հեռագիրները դէշ են։

«Թան», առանց ըսելու սակայն թէ ինչ ազդիւրէ կը քաղէ իր տեղեկութիւնները, կը յարէ թէ նոր կառավարութիւնը ժողովրդականութիւն չգտաներ դատառներուն մէջ, մինչդեռ հոս

ընդհուպ Միւրիէլ լսեց զգուշաւոր, յարգալից, այլ որոշ ձայն մը.

— Ես եմ, Ուլիսը, օրիորդ։ Տեսայ որ դուռը գիս ճանչցաք, և գիտեմ թէ տէրս ձեզի կանխաւ իմացուցած է։ Դիւթէ ամէնքն ալ իրենց թէլը կ'առնեն, վայրկեանը նպաստաւոր է, կը քարեհաճի՞ք հետեւիլ ինծի։ Սա դուռնէն դուրս պիտի ելլամ. հաճեցեք իմ հետեւէս գալ։

Միւրիէլ իր թիկնաթոռին կոթ ած մարկ ըրած էր անոր անշարժ։

— Լա՛ւ, մրմնջեց առանց գլուխը դարձնելու, հետեւէդ կուգամ։

Գնա՛ մը երկվայրկեան սպասեց։ Յետոյ վստահ ըլլալով որ ծանօթ մէկը չէր տեսնուեր, ճկուն շարժումով մը ոտքոտկեաց կեսարաց թոգուած դուռնէն դուռնեցաւ նրբանցքին մէջ։ Արագ արագ Ուլիսն անցուց դայն անկէց, մտցուց բրօթէսորին մասնաւոր նեակին մէջ, դուռեց դուռը բանալիով կրկին։

Մինչ Միւրիէլ իր շուրջը կը դիտեր։ ակէ՛ն անցնելով զարմացումով դարձդարձիկ սանդուխը որ կ'երթար անոնց կ'ըլլար ձեղնոնն բացուածքին մէջ, Ուլիսն սեղմեց զանգակի մը կոճակը։ Գրեթէ իսկոյն սիրուն թուխ աղջնակ մը թաւշապատ քայլով մը կիջնէր թաշիքաւոր սանդուխէն և կ'ելնէր երկնչած ծպտեալ։

— Նա բրօթէսոր Մարթինի աղջիկն եմ։ Օրիորդ կը բարեհաճի՞ք ինծի հետեւիլ։

Միւրիէլ զարմացած, այլ փայլակի պէս արագ, անոր քայլերուն վրայէն մագլցեց սանդուխը եւ երկայն անցք մը կարելով, անձայն մտաւ փոքր սրահ մը՝ որուն դուռը անմիջապէս գոցուեցաւ իր վրայ։ Այս հանգամանքէ կերպով կանաչորուած թաղատոցին օրորին նշան էր երբէք պատուհան չունենալ և կը լուսաւորուէր միայն դանազան գեղարուեստական ծաղիկներով, որոնք պատերուն և ձեղունին վրայ հաստատուած էին։ Բայց օրիորդը չէր կրնար շատ ուշադրութիւն դարձնել ոչ կանաչորման մանրամասնութիւններուն, ոչ յարդարանքի ապարդիւնակութիւններուն։ Սենեակին սեմին իսկ նայուածամանակ մը մը։ «Միւրիէլ» ուրախ՝ լուռած էր, և իրարու բազուկներուն մէջ իրենցմէ՝ նշանածները երեք տաեն գիրկընդխառն մնացին։ Միւրիէլ ուրախութենէն և սիրտնքի արցունքներ թափելով։ Արիքը դժուարաւ զսպելով ինքզինքը անոր չնեռեւելուն, որովհետեւ վերջինս գիշերուան իրադարձութիւններէ մեծապէս ցնցած էին զինքը։

(Շարունակելի)

ԿԷ ԹՕՐՆ (33)

ՄԱՅՈՒՉԱՓ ՄԵՆԱՄԱՐՏ

Կարմիր վերարկուով երաժիշտները բեմին վրայ գալիկ վալս մը կը հնչեցնեն. բրօֆէսոր Հորայիս Մարթին, իր պերճ և ցնորալի համազգեստով զարդարուն, ողորկ տախտակամածին վրայ իր ամենէն անթերի պարաձեւերը կը գծագրէր, երկու կողմին վրայ, կակուղ ատոռներու վրայ հանգստաւէտօրէն զետեղուած հանդիսատեսներ՝ զոհէն նախամեծար համարելով աչքերու հանդէս, կ'դիտեն։ դիտելով կամ քննադատելով չմկնողները, մարթ հիանալով անոնց վրայ, ուշադրակ առնելով, նարնիշուր ընդելով, դիպուածով հանդիպած քարեկամի մը հետ լուրեր փոխանակելով։ Անհոգութեան, բերկրանքի, քարշոյթեան մթնոլորտ մը կը տիրէր, արտաքին տխուր մթնոլորտին հետ ուժգնապէս հակադրուող մը գայլելով, եւ երբ Միւրիէլ թեթեւոն, վայրի՝ ինքնագեղ չարժումով կը խոյանար, ինքն ալ ինքզինքը առգրուած զգաց իր շուրջը տարածուած այն զուարթութենէն և բարօրութենէն։ Ցոյը, բարեդէպ պատուոմը կը ընակէին իր սիրտին մէջ։ Քանի մը վայրկեանէն կրկին պիտի տեսնէր զայն զոր միայն կը սիրէր։ Պիտի կրնար հպարերորդ անդամ ըլլալով հաստատել անոր առջեւ թէ ո՛չ դէմքաղդութիւնը, ո՛չ զրպարտութիւնը, ոչ ընկերային ենթարկուած անկումը երբէք ո և է աղդեցութիւն չէին ունեցած իր վրայ, ընդհակառակն աւելի սիրելի ընծայած էին դայն իրեն, կաղդուրելու զինքը իր բոլոր ուժովը, թանկագին զինքը, երբ բաժանման ժամը հնչէր, դինուած նոր ուժով, կռուելու և յաղթելու պատրաստ։ Զոյնը կրկին եկաւ իր սիրուն դէմքին վրայ, ակներ լոկարին այս բարեբասարի մեծութիւնը մղումին տակ։ Եւ բրօֆէսոր որ հեռուէն կը հսկէր իր լաւագոյն ակնարարութիւններին մէկուն ճշգրիտ չարժումներուն, այս լուսաշող դիմագծութիւնը խանգաւառող ժպիտներուն գաղտնիքին իրակն, կը վայելէր դանոնք իբրեւ արուեստագէտ և ճանաչողէր ծանաչ։

Դրեթէ կէս ժամու չափ Միւրիէլ զբօսանք ըրաւ սովորականին պէս, իսկայ. ոչ ոք ուրիշ մարդ չկար։ Ամենուն ուշադրութիւնը գրաւեցին Միւրիէլը քլիւպ գացած է տարագիրի մը այցելելու համար հոն, թէ՝ Միւրիէլ ինքն ալ ուրիշ մարդ մը ըլլալով։ Ամենուն ուշադրութիւնը գրաւեցին Միւրիէլը քլիւպ գացած է տարագիրի մը այցելելու համար հոն, թէ՝ Միւրիէլ ինքն ալ ուրիշ մարդ մը ըլլալով։ Ամենուն ուշադրութիւնը գրաւեցին

Միւրիէլ զարմացած, այլ փայլակի պէս արագ, անոր քայլերուն վրայէն մագլցեց սանդուխը եւ երկայն անցք մը կարելով, անձայն մտաւ փոքր սրահ մը՝ որուն դուռը անմիջապէս գոցուեցաւ իր վրայ։ Այս հանգամանքէ կերպով կանաչորուած թաղատոցին օրորին նշան էր երբէք պատուհան չունենալ և կը լուսաւորուէր միայն դանազան գեղարուեստական ծաղիկներով, որոնք պատերուն և ձեղունին վրայ հաստատուած էին։ Բայց օրիորդը չէր կրնար շատ ուշադրութիւն դարձնել ոչ կանաչորման մանրամասնութիւններուն, ոչ յարդարանքի ապարդիւնակութիւններուն։ Սենեակին սեմին իսկ նայուածամանակ մը մը։ «Միւրիէլ» ուրախ՝ լուռած էր, և իրարու բազուկներուն մէջ իրենցմէ՝ նշանածները երեք տաեն գիրկընդխառն մնացին։ Միւրիէլ ուրախութենէն և սիրտնքի արցունքներ թափելով։ Արիքը դժուարաւ զսպելով ինքզինքը անոր չնեռեւելուն, որովհետեւ վերջինս գիշերուան իրադարձութիւններէ մեծապէս ցնցած էին զինքը։

(Շարունակելի)

չատ մը գաւառներէ չնորհաւորական հեռագիրներ հրատարակել մամլոյ, որոնք կը դրուատեն արդի կառավարութիւնը։ Թանդ չարունակելով ն՚ըսէ թէ, մը-թիթարական է որ տերութեանց ներդաշնակութիւնը անքակտելի կը մնայ, սակայն կացութիւնը ատպօրինակ կերպով կը տարբերի, եթէ օսմ. կայսրութեան զանազան կէտերուն վրայ բաներ մը պատահին, որոնց հետեւանքով այս կամ այն կառավարութիւնը նիւթական կամ բարոյական պատասխանատուութիւններու տակ մնայ։

Այս պայմաններուն մէջ էական այն է որ, մեծ տերութիւնները իրենց միութենէն օգուտ քաղեն ամենուն պաղարիւնութիւն քարոզելու համար։

ՆԱԻԱՅԻՆ ՈՒԺԵՐԸ ԱՐԵՒԵԼՔԻ ՄԷՋ

Ֆրանսայի բրտ. գործոց Նախարար Մ. Ժոնար երկար խորհրդակցութիւն մը ունեցաւ վարչապետ Մ. Պոխանի և ծովային Նախարար Մ. Պուէնի հետ, ուսումնասիրելու համար թէ ի՞նչ միջոցներով պէտք է գոնցուցմամբ Պոլսոյ Ֆրանսական դեսպան Մ. Պոմբոնի, որ նոր յանձնաւորու առաքումը կը պահանջէ արեւելքի ջուրերուն մէջ։ Նիւթական խնդրէն զատ այս առթիւ քաղաքական խնդիր մն ալ կը ծագի։ Թուրք կառավարութիւնը արամագիր չէ արտոնելու որ եւրոպական նոր մարտանաւեր Ֆրանսէլէ անցնին։ Այս պահուս Վոսֆորի մէջ կան մէկ ֆրանսական, մէկ անգլիական, մէկ գերմանական, մէկ իտալական և երեք ռուսական մարտանաւեր։ Ֆրանսական միւսնաւերը Սելանիկի և Պէյրութի առջեւ կը գտնուին, ն՚ըսեն ֆրանսական թերթերը։

ԷՍԻՐՆԷԻ ԴԻՄԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ

Լոնտոնէն կը հեռագրեն «Թանդի թէ թէեւ որոշ լուր մը չկայ Էսիրնէի մէջ անցած դէպքերուն վրայ, չկարծուիր որ քաղաքը կորնչուցած ըլլայ իր դիմադրութեան ոյժը, և թէ սոսկի պատճառաւ անմասնաւոր ըլլալու պարտաւորուի։ Ն՚ըսուի թէ տակաւին չարաթներ դիմադրութիւնը պիտի երկարի։ Արդ, Պուլկարիա իրաց այս վիճակին մէջ, յայտնի ըլլալով իր տնտեսական կացութիւնը և տնտեսական անհրաժեշտ մը վաթ, պարտաւոր է իր մարդիկը դաշտ դրկել և չկրնար հետեւաբար չարաթներ սպասել և վերջի վերջոյ իրաւախոհութիւն մը ընդունիլ։

ՌՈՒՍԻՈՅ ԲՈՆԵԼԻՔ ԴԻՐՔը

Բէթէրսպուրգէն հեռաւեալը կը հեռագրեն Բարիզ.— Վարչէ չրջանակները կ՚ըսեն որ Ռուսական քաղաքականութիւնը կախում պիտի ունենայ Թուրքիոյ բռնելիք դիրքէն։ Կրնայ ըլլալ որ, կ՚ըսեն, այդ դիրքը չարձակողական ըլլայ։ Ռուսիա երբէք պիտի չմոռնայ որ դաշնակիցներուն ձեռքէն խլուած անոնց յաղթութիւններուն պտուղը։ Եթէ ամէն հաւանականութեան հակառակ, Թուրքերը վրայ ելլեն, դժուար է ենթադրել թէ Ռուսիա ապաստողական պիտի մնայ։ Այս պատահականութիւնը աչքի առջեւ ունենալով հանդերձ, Ռուս կառավարութիւնը կ՚ըսպասէ նոր դէպքերուն ծանուցագրին, իր դիրքը ճշդելու համար։

Պոլսոյ Ռուս դեսպան Մ. Տը Կրոս Մանուս Շէվքէթ փաշայի հետ իր առաջին հեռակցութեան միջոցին խորհրդուռուս բարկամական ձեւով պատերազմին հայուեցարդարութիւնը ընել եւ հաշտութիւն կնքել։ Այս՝ տեսակ խորհուրդներ տուին Նաեւ Ֆրանսա և Անգլիա։

ՏԷՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ՀԱՄԱՁԱՅՆ ԵՆ

Երէկ իրիկուան թղթերով առնուած Եւրոպական թերթերը, կացութիւնը ծանր նկատելով հանդերձ, ի վեր կը հանեն սա՝ պարագան թէ կարծուածէն չատ աւելի հաստատուն է տերութեանց միութիւնը, չարաթէ մը ի վեր մանաւանդ միացագային ներդաշնակութիւնը զօրացած է եւ արդած են, եթէ պատերազմը վերսկսի, միայ այն պատճառական դիրքին մէջ, զոր ցոյց տուին պատերազմի սեւեռութեան մէկու կէս տարուան միջոցին։

«Ժուռնալ» կ՚ըսէ թէ երկու պարագայի մէջ միայն կրնայ խախտիլ տերութեանց համաձայնութիւնը։ Նախ՝ եթէ յանկարծ բանար այլուս չժպտի Պալքանեան Պեռութեանց, երկրորդ՝ եթէ տագնապը առիւծան Թուրքիոյ մէջ ալ ծաւալի։ Այս երկու հաւանականութիւններն երկրորդը ամենէն աւելի լուրջ է։ Բայց իրագէտ դիւանագէտներ կը յայտարարեն թէ այդ պարագային իսկ լաւագոյն միջոցն է խոյս տալ առանին դարձուցիչներէ և շարունակել ներկայ ներդաշնակութիւնը։

«ԵՐԲԷՔ ՊԻՏԻ ՉՏԱՆՔ ԷՍԻՐՆԷՆ»

«Ժուռնալ» իր Պոլսոյ Բղթակցին մէկ խիստ հետաքրքրաշարժ տեսակցութիւնը կը հրատարակէ արդի կառավարութեան պետերէն մէկուն հետ, որ թանկանաւոր պատասխանատուութիւնով տակաւ հեռաւեալ յայտարարութիւնները բրեր է.— Զենք ուզեր բնաւ ատ՝ ոչ Էսիրնէն, ոչ կղզիները։ Ամէն գնով կ՚ուզենք փրկել Ցսմ. պարիսը և մեր անկախութիւնը։ Իրաւ է որ Քեամիլ փաշայի Դաշինքը պատրաստ ձգեց մեզի եմիսական ենթադրութիւն, բայց արդէն իսկ հաստատած ենք թէ մեր երկրին միջոցները բնաւ չեն բաւական և քիչ ատենէն պիտի ունենանք դրամական միջոցներ։ Մեզի համար կենաց և մահու խնդիր են Էսիրնէն և կղզիները։ Նախարարութեան փոփոխութենէն ի վեր, արտաքին կարեւոր բարեկարգութիւններ ենք բանակին դանդաղ տարարկութեանց մէջ, մանաւանդ մասնակցութեան ճիշդին մէջ։ Ուստի ժամանակաւորապէս դիտենք ապագան։ Թող տերութիւնները չկրնան ինեն երբոր Թշնամութիւնները վերսկսին, մեզ չնեղեն և թողուն որ ազատորէն պայքարենք մեր պատիւը և մեր կեանքը։ Միրա ունեցող մարդիկ բ՚ինչպէս երբեմն անզգայ ինալ անցեալ որ կատարուած հարենասիրական գեղեցիկ չարժումին առջեւ։ Կը կարծենք որ այսպիսի տեսարան մը մեզի պիտի մոռեցնէ այնպիսի բարիկամներ զոր անցեալ տարութիւններ հեռացուցած էին մեզմէ։

ԹԷՎՖԻՔ ՓԱՇԱ ԱՆԳԼԻՈՅ ԹԱԳԱՒՈՐԻՆ ՄՕՏ

Լոնտոնի օսմ. դեսպան Թէվֆիք փաշա երեք-չաբթի օր Ուինսոր մեկնեցաւ։ Երեք օր արքայական ընտանիքին հիւր պիտի ըլլայ։

Այս հրաւէրին մէջ ոեւէ քաղաքական նշանակ պէտք չէ տեսնել, արդարեւ սովորութիւն է երկար տարիներէ ի վեր, հրաւիրել Լոնտոնի դեսպաններէն իւրաքանչիւրը քանի մը անգրնելու արքայական պալատին մէջ։ Անցեալները հրաւիրուեցան արդէն Մ. Դամգոն և Ռուսոյ դեսպանը։

«ԹԱՆԻՆ»Ը ԵՒ ՄԱՐԱԽԸ

«Թանին», որ երեկ ոկսաւ հրատարակուիլ, իր այս առաջին թիւին մէջ հեռաւեալ յոյժ կարեւոր տեղեկութիւնը կուտայ։ Աեւեւրական նախարարութիւնը, նկատի առնելով այն վնասները, զորս այս տարի օսմ. երկիրներէ չատերուն մէջ պատճառեցին մարախները և փորձով հաստատած ըլլալով որ այս մասին պատրաստուած առժամեայ օրէնքը չի կրնար դարմանել այս աղէտը, Բ. Դրան գրեց որ բարեփոխուի այդ օրէնքը։ Վիճակագրութեան մը նայելով, 5 միլիոն քիլօ մարախ հունա չենուած է մինչեւ հիմա։

Բ. ԴՐԱՆ ԾԱՆՈՒՑԱԳԻՐԸ ԵՒ ՔԱՒԻԹԻԼԱՍԻՕՆՆԵՐԸ

«Սթամպուլի մէջ կը կարդանք.— Օսմ. կառավարութիւնը ինչո՞ւ հարկ տեսած է իր պատասխանին վրայ աւելցնել մաքսերու յաւելման և քաքիթիլասիոնները չչնչման վերաբերեալ մասերը։ Եւրոպա օսմ. կառավարութեան խոստացած է իր փորձառութիւնը և իր դրամագլուխները տրամադրել «պատերազմին չարիքները դարմանելու և երկրին հորատութեան աղբիւրները արմատնելու համար։ Տէրութիւնը այս խոստումը պիտի կատարեն, նախ վանդի հանդիսաւորապէս երդած են զայն կանխաւ համաձայնելէ եաք, յետոյ վասնզի Թուրքիոյ մէջ ունին մեծամեծ շահեր, որոնք սերտիւ կապուած են կայսրութեան ապագայ զարգացման հետ և որուն ապագան կախում ունի Թրքական գործերուն բարւոք ընթացքէն։

Բայց այս եւրոպական շահերը հիմնուած են խիստ վաղեմի օրէնքներու և առանձնաշնորհումներու վրայ, որոնք տրուած են ի փոխարէն բարոյական և նիւթական օժանդակութեան մը։ Եւ այս օժանդակութիւնը ունի ազդու կերպով ըլլալու պահուն է որ օսմ. կառավարութիւնը առանձնաշնորհումներու չնչումը կը պահանջէ (.)։ Ահ, դիտենք թէ օտարներու տրամադրուած այս բացառիկ ոչիմը չի կրնար հաճելի ըլլալ օսմ. հայրենասէր կառավարութեան, և այս տեսակէտով կ՚ընդունինք թէ օսմ. կառավարութեան համար բարոյական մեծ դատացում մը պիտի ըլլայ եթէ տերութիւնք ընդունին իր պահանջումը։

Բայց կարելի՞ բան է։ Դանէ իրաց ներկայ վիճակին մէջ կարելի՞ է։ Անկեղծորէն ըսելով չենք կարծեր։ Ասիկա միայն դիւանագիտութենէն կախում ունեցող բան մը չէ։ Տնտեսական չատ իրողութիւններ կը յարուցուին թրքական պահանջումով և ամենէն առաջ վնասուոզը պիտի ըլլայ երկրին նիւթական շահերը։

Վերանայելի գործը արգասաւոր և անվնաս ըլլալու համար պէտք չէ որ սկսի հաստատուած սովորութիւններու և գոյութիւն ունեցած օրէնքներու վրէ ի վայր չրջումով։ Ընդհակառակ պէտք է պահէ այդ հիմերը ո՛րքան հնին որ պէտք ըլլայ, որպէսզի ճշմարտապէս դրական արդիւնք մը ստացուի։ Այն հնին, այո՛, միայն այն հնին կարելի պիտի ըլլայ ուսումնասիրել թէ քաղաքական-տնտեսական ոգիմը ինչ կերպով կրնայ փոխուիլ։

Ահ այժմ, մեր կարծիքով, այս փոփոխումները ուղղակի օսմ. շահերուն պիտի վնասեն։

ՆԵՐՔԻՆ

ՊԱՏԵՐԱԶՄԱԿԱՆ նախորդ նախարար Նազիմ փաշայի հոգիին համար երէկ կէս օրին աղօթքներ կատարուեցան Սարչեարի մզկիթին մէջ, Հաֆիզ Ռեճեպ էֆէնտիի կողմէ։

ՀԱՄԻՏԻԷ դրանաւորը առջի օր Ասթրխանի կղզիներուն մոտ հելլէն դրօշ ֆորված չորս փոխադրանաւերու հանդիպելով կրակ ըրած է և անոնցմէ երեքը ընկղմած է, ն՚ըսէ «Իրատ»։

ԴԻՄՈՒՄ ՄԷ.— «Սապահ» կ՚իմանայ թէ Շեէրիֆ Շերաֆ փաշա, Մէջլէի երեսելիներէն Սէյիտ Ապտիւլ Վէհապ էֆ., Եուսուֆ Շէհվան պէյ, Պուրսայի Նաքիպ իլ Էշրաֆը, Հայասարի Զաֆէ Իպրահիմ էֆ., Մրրիլիվա Շիւքրի փաշա և Հալէպի ու Դամասկոսի երեսելիներէն երկու հոգի Ֆրանս. դեսպանատունը երթալով Մ. Պոմբոտի կողմէ ընդունուեցան և յայտնեցին թէ Ֆրանս. մամուլին Թուրքիոյ հանդէպ գործածած խիստ լեզուն դաւ պատճառած է բովանդակ իսլամական աշխարհին և փափաք յայտնեցին որ Ֆրանսա ժանդակէ օսմ. կառավարութեան, այսպիսի փոփուկ ժամանակի մէջ։ Դեսպանը պատասխանեց թէ Ֆրանս. մամուլին լեզուն պաշտօնական Ֆրանսայի հետ առնչութիւն մը չունի։

ՀԱՐԻՒՐԱՊԵՏ Պէքիր պէյ, որ այնքան մեծ կորուստներ պատճառեց հելլէններուն, հաղորդակցի ատիճանին բարձրացաւ։

ՄԱԳՐԻԹԻՒՂԷՆ առջի իրիկուն Սիրքէճի եկող կառատուրը Դում Դարսի մօտերը ինը տարու իսլամ աղջկայ մը հանեց։ Զոհը անմիջապէս մեռաւ։

ՕՍՄ. ՍՊԱՆԵՐԸ, որոնք արձակուրդով Պոլիս կը գտնուին, հրաման տրուցան 24 ժամուան մէջ իրենց դումնդերուն միանալու։

ՈՍՏԻԿԱՆ ՄԸ ԿՈՂՈՊՈՒԱԾ.— Ոստիկան Մուսթաֆա էֆ.ի Օրթաքիւղի տունը գող մտաւ և բոլոր արժէքաւոր առարկաները կողոպտեց։ Բայց ի վերջոյ ձերբակալուեցաւ։

ԵՐԷԿՈՒԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ՏԷՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ՁԵԶՈՒ

Վիէննա, 30 Ցնվ.- (Սապահ).— Տէրութիւններուն միջեւ համաձայնութիւն գոյացաւ որ պատերազմը սկսելուն պէս չարունակեն իրենց չեզոքութիւնը։ «Վիրը Թակէպլաթ» կը գրէ թէ Պալքանեան խնդիրն լուծումը տէրութեանց չեզոքութիւնով միայն կրնայ ըլլալ։ «Նոյէ Ֆրայէ Բրէսէ» սառոյգ աղբիւրէ ստացած տեղեկութիւններուն համեմատ կը ծանուցանէ թէ ռուս կառավարութիւնը առանձին գործողութիւնով մը պիտի չբխանգարէ տէրութեանց համաձայնութիւնը։

ՌՈՒՍԻԱ ԵՒ ՀԱՑԱՍՏԱՆ

Վիէննա, 30 Ցնվ.— «Տէյլի Մէյլ» կ՚ըսէ թէ ռուս կառավարութիւնը ուզած է միջամտել արեւելեան Անատոլուի մէջ, բայց Անգլիա և Ֆրանսա հակառակած են։

ՈՐԻԼԿԱՐԻՈՅ ԾՐԱԳԻՐԸ

Վիէննա, 30 Ցնվր.— Սոֆիայէն առնուած լուրերու նայելով, պուլկար կառավարութիւնը Զաթալճայի վրայ յարձակելէ ետ կեցած է և Հելլէններուն ժամանակութեամբ պիտի յարձակի Կելիպոլիի վրայ։

ՊԵՐԼԻՆԻ ՄԷՋ ԻՆՉ ԿԸ ՀԱՄԱՁԵՆ

Վիէննա, 30 Ցնվր.— Պերլինէ եկած հեռագրի մը նայելով, քաղաքական չրջանակներու մէջ կը պահանջուի որ հրնչում ըլլայ պալքանեան տերութեանց վրայ։

ՌՈՒՍԻԱ ԿՍՊԱՌԱԶԻՆՈՒԻ

Վիէննա, 30 Ցնվր.— Դարձեալ սկը սաւ յամառօրէն զրոյց չրջիլ մէջ Ռուսիա նոր սպառազինութիւններ կը կատարէ։ Վիէննայի քաղաքական չրջանակներուն մէջ խիստ մեծ կարեւորութիւն կը տրուի այս զրոյցներուն։

ՌՈՒՄԱՆԻԱ ԵՒ ՈՐԻԼԿԱՐԻԱ ԿԸ ՀԱՄԱՁԱՅՆԻՆ

Վիէննա, 30 Ցնվր.— Ռումանիոյ Եբեռի. ժողովը իր նիստերը դադրեցուց մինչեւ Ուլիկարիոյ պատասխանին սպասելը։ Պուլկար կառավարութիւնը Պուքրէշի դաշինքին առոչարկած է Թուրքիոյ դէմ մղուած պատերազմին գործնականապէս մասնակցիլ, և ասոր փոխարէն խոստացած է գոնցուցմամբ Ռումանիոյ բոլոր պահանջումներուն։ Պուքրէշէ առնուած վերջին լուրեր կ՚ըսեն թէ նախարարները կարող Թագաւորին մօտ կը խորհրդակցին Սոֆիայի դաշինքին այս առաջարկին վրայ։

** Վիէննա, 30 Ցնվր.— Կը հաստատուի այն զրոյցը թէ Ռումանիոյ և Պուլկարիոյ միջեւ համաձայնութիւն գոյացաւ է։ «Վիրը Թակէպլաթ» յօդուածի մը մէջ կ՚ըսէ. «Ռումանիա Պուլկարիոյ թշնամին չէ։ Եթէ Սոֆիայի դաշինքը Ռումանիոյ ընթացքը գնահատէ, Ռումէն կառավարութիւնը պատրաստ է Պուլկարիոյն օժանդակելու։» Վիէննայի քաղաքական չրջանակներուն մէջ կը կարծուի թէ այս յօդուածը Վիէննայի Ռումէն դեսպանին թելադրութեամբ գրուած է և պարունակութիւնը մեծ ուշադրութիւն գրաւած է։

ԴԻՒԱՆԱԳԷՏԻ ՄԸ ՅԱՑՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Վիէննա, 30 Ցնվր. (Իրատ).— «Նոյէ Ֆրայէ Բրէսէ» իր երեկոյեան տպագրութեան մէջ կը հրատարակէ կարեւոր դիրք ունեցող քաղաքագէտի մը յայտարարութիւնները ֆրանսերէն լեզուով։ Այդ յայտարարութեան ամենէն ուշագրաւ մասը սա է. «Զենեսա չրջանակներու հաւատիքներուն համաձայն, Ռուսիոյ մէջ վախկոտ որ տերութեանց համաձայնութիւնը խզուի։ Կը կարծուի թէ այդ դիւանագէտը Վիէննայի Ֆրանս. դեսպան է։

ԶԻՆՈՒՈՐԱԿԱՆ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ՌՈՒՍԻՈՅ Մէջ

Վիէննա, 30 Ցնվր.— «Բայլսրոսթոի թղթակիցը հետեւեալ տեղեկութիւնները կը հաղորդէ. «Ռուս կառավարութիւնը 1910ի և 1911ի դիմումները մասամբ և 1912ի զինուորները ամբողջովին զէնքի տակ կանչած է։ Հեռագրական պաշտօնեաներուն համար իսկ բացառութիւն չեղաւ։ Ստոյգ աղբիւրէ առնուած լուրերու նայելով, գերման կառավարութիւնը Բեռլինապուրգի դաշինքին ծանուցած է թէ Ռուսիոյ կողմէ Սեւ ծովի եղերքները վրայ և կամ Անատոլուի մէջ կատարելիք զինուորական գործողութիւն մը պատերազմի պատճառ պիտի նկատէ։

ՍԵՐԲԵՐԻՆ ԵՒ ՀԵԼԼԷՆՆԵՐՈՒՆ Պ. ՀԱՆՋՈՒՄԸ

Վիէննա, 30 Ցնվր.— «Զայթ» կ՚իմանայ թէ Պուլկարներուն հետ օսմ. բանակին դէմ պատերազմելու համար Սերպիա Մակեդոնիոյ մեծ մասը և Յունաստան Սելանիկը կը պահանջեն։

ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ ԴԷՄ

Վիէննա, 30 Ցնվր.— «Զայթ»ի առած տեղեկութիւններուն նայելով, Յունաստան և Սերպիա Պուլկարիոյ դէմ համաձայնութիւն մը պատրաստելու վրայ են։

ԴԱՇՆԱԿԻՑՆԵՐՈՒՆ ՊԱՀԱՆՋՈՒՄՆԵՐԸ

Բարիզ, 30 Ցնվ.— Պուլկարիոյ Ս. Լեւմական Նախարար Թէոտորոֆ, «Թանը» մէկ Թղթակցին հետ տեսակցութեան մը միջոցին յայտարարեց թէ Պուլկարիա պիտի պնդէ որ Թուրքիա Պարգ. Տուքանը վճարէ։ Պուլկարիա պատերազմի ընթացքին 25000 հոգի կորցնելուց, այս պատճառաւ պարտաւոր պիտի ըլլայ 10 միլիոն ֆր. հանգամանի Թոշակ վճարել 20-30 տարի։ Ասկէց զատ Թուրքիա կը պարտաւորի Պուլկարիան պատերազմական վրնգակի մէջ պահելու 255000 հոգի. հետեւաբար Թուրքիա ինք պէտք է վճարէ ասկէց առաջ եկած ծախքերը։

Դաշնակիցները, աւելցուց Մ. Թէոտորոֆ, սկզբունքով տրամադիր են իրենց վրայ առնելու Օսմ. Հանր. պարքին մէկ մասը, բայց չեն կրնար այս մասին կամայական հաշիւ մը ընդունիլ։ Պուլկարիոյ Ելմտական Նախարարին կարծիքին համեմատ, դաշնակիցները կրնան 400 միլիոն ֆր.ի բաժին մը առնել, որուն վրայ պիտի աւելնան ինչ ինչ յանձնառութիւններ, ինչպես Թուրքիայէն գրաւուած երկաթուղիներուն համար քիլոմէթրական երաշխաւորութիւններուն վճարումը։

ՊԱԼՔԱՆԵԱՆ ՊԱՏՈՒԻՐԱԿՆԵՐԸ

Լոնտոն, 30 Ցնվվ.— Բանի մը պատուիրակներ ժամանակ մը ալ Լոնտոն պիտի մնան Ս. Իւ. Կրեյի և դեսպաններուն հետ չփնտն մէջ գտնուելու համար։ Լոնտոնի մէջ պուլկարական չահերու ներկայացուցիչը պիտի ըլլայ Լոնտոնի Պուլկար դեսպան Մ. Մատ-օֆ։ Քանի մը պատուիրակներ հետանաւոր ներկայ պիտի գանուին Սէնթ ձէյմս պալատին մէջ Փեար. կէն Անգլիոյ թագաւորին կողմէ կատարուելիք ընդունելութեան։

Մ. Վէնիզէլոս չարաթ առաւօտ (այսօր) Սելանիկ պիտի մեկնի Բարիզ-Վիէննա-Պուկրատի ճամբով։ Գարատաղի պատգամաւորութեան պէտ Մ. Միուլքոմիչ, Ս. ձէյմս պալատին ընդունելութենէն վերջ, ուղղակի Զէթինէ պիտի մեկնի։

ԹՇՆԱՄՈՒԹԵԱՆՑ ՎԵՐՍԿՍՈՒՄԸ

Պելկրատ, 30 Ցնվվ.— Երկկնայարաց Խորհուրդը նկատի առաւ հաշտութեան բանակցութեանց խզումին հետեւանքով անհրաժեշտ դառուած միջոցները։ Կառավարական թերթը այս առթիւ հետեւեալը կ՚ըսէ.— Պոլսոյ դէպքերուն հետեւանքով, Պալքանեան պետութիւնները իրենց զիրենք պարտաւորուած կը զգան բանակցութիւնները խզելու որպէսզի նոր ձգձգումի մը չենթարկուին։ Հետեւանքը պիտի ըլլայ թշնամութեանց վերսկսում, որուն արդիւնքը քիչ առեղնէպիտ ի տեսնուի։

ԹՈՒՐՔԻԱ ԵՒ ՏԷՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Լոնտոն, 30 Ցնվվ.— Միչտ կը կարծուի թէ Թշնամութեանց վերսկսումը կարելի պիտի ըլլայ արդիւնք, եթէ Բ. Դրան յայտարարութիւնները բաւարար հիմ մը տան տերութեանց միջնորդական գործի մը համար։

ՊՈՒԼԿԱՐԻԱ ԵՒ ՌՈՒՄԱՆԻԱ ՀԱՄԱՁԱՅՆԱԾ

Պուքրէշ, 30 Ցնվվ.— Լոնտոնի մէջ Մ. Մ. Միլուի և Տանէֆի կողմէ խրմ-ռանի Ս. Իւ. Կրեյի և դեսպաններուն հետ չփնտն մէջ գտնուելու համար։ Լոնտոնի մէջ պուլկարական չահերու ներկայացուցիչը պիտի ըլլայ Լոնտոնի Պուլկար դեսպան Մ. Մատ-օֆ։ Քանի մը պատուիրակներ հետանաւոր ներկայ պիտի գանուին Սէնթ ձէյմս պալատին մէջ Փեար. կէն Անգլիոյ թագաւորին կողմէ կատարուելիք ընդունելութեան։

Մ. Վէնիզէլոս չարաթ առաւօտ (այսօր) Սելանիկ պիտի մեկնի Բարիզ-Վիէննա-Պուկրատի ճամբով։ Գարատաղի պատգամաւորութեան պէտ Մ. Միուլքոմիչ, Ս. ձէյմս պալատին ընդունելութենէն վերջ, ուղղակի Զէթինէ պիտի մեկնի։

ԹՇՆԱՄՈՒԹԵԱՆՑ ՎԵՐՍԿՍՈՒՄԸ

Պելկրատ, 30 Ցնվվ.— Երկկնայարաց Խորհուրդը նկատի առաւ հաշտութեան բանակցութեանց խզումին հետեւանքով անհրաժեշտ դառուած միջոցները։ Կառավարական թերթը այս առթիւ հետեւեալը կ՚ըսէ.— Պոլսոյ դէպքերուն հետեւանքով, Պալքանեան պետութիւնները իրենց զիրենք պարտաւորուած կը զգան բանակցութիւնները խզելու որպէսզի նոր ձգձգումի մը չենթարկուին։ Հետեւանքը պիտի ըլլայ թշնամութեանց վերսկսում, որուն արդիւնքը քիչ առեղնէպիտ ի տեսնուի։

Դաշնակիցները, աւելցուց Մ. Թէոտորոֆ, սկզբունքով տրամադիր են իրենց վրայ առնելու Օսմ. Հանր. պարքին մէկ մասը, բայց չեն կրնար այս մասին կամայական հաշիւ մը ընդունիլ։ Պուլկարիոյ Ելմտական Նախարարին կարծիքին համեմատ, դաշնակիցները կրնան 400 միլիոն ֆր.ի բաժին մը առնել, որուն վրայ պիտի աւելնան ինչ ինչ յանձնառութիւններ, ինչպես Թուրքիայէն գրաւուած երկաթուղիներուն համար քիլոմէթրական երաշխաւորութիւններուն վճարումը։

ՊԱԼՔԱՆԵԱՆ ՊԱՏՈՒԻՐԱԿՆԵՐԸ

Լոնտոն, 30 Ցնվվ.— Բանի մը պատուիրակներ ժամանակ մը ալ Լոնտոն պիտի մնան Ս. Իւ. Կրեյի և դեսպաններուն հետ չփնտն մէջ գտնուելու համար։ Լոնտոնի մէջ պուլկարական չահերու ներկայացուցիչը պիտի ըլլայ Լոնտոնի Պուլկար դեսպան Մ. Մատ-օֆ։ Քանի մը պատուիրակներ հետանաւոր ներկայ պիտի գանուին Սէնթ ձէյմս պալատին մէջ Փեար. կէն Անգլիոյ թագաւորին կողմէ կատարուելիք ընդունելութեան։

Մ. Վէնիզէլոս չարաթ առաւօտ (այսօր) Սելանիկ պիտի մեկնի Բարիզ-Վիէննա-Պուկրատի ճամբով։ Գարատաղի պատգամաւորութեան պէտ Մ. Միուլքոմիչ, Ս. ձէյմս պալատին ընդունելութենէն վերջ, ուղղակի Զէթինէ պիտի մեկնի։

ԹՇՆԱՄՈՒԹԵԱՆՑ ՎԵՐՍԿՍՈՒՄԸ

Պելկրատ, 30 Ցնվվ.— Երկկնայարաց Խորհուրդը նկատի առաւ հաշտութեան բանակցութեանց խզումին հետեւանքով անհրաժեշտ դառուած միջոցները։ Կառավարական թերթը այս առթիւ հետեւեալը կ՚ըսէ.— Պոլսոյ դէպքերուն հետեւանքով, Պալքանեան պետութիւնները իրենց զիրենք պարտաւորուած կը զգան բանակցութիւնները խզելու որպէսզի նոր ձգձգումի մը չենթարկուին։ Հետեւանքը պիտի ըլլայ թշնամութեանց վերսկսում, որուն արդիւնքը քիչ առեղնէպիտ ի տեսնուի։

ԱԶԳ ԺՈՂՈՎԻ ՆԻՍՏԸ

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԻ 17 ԹԻԻ ԽԱՖԻՖԷՆ

«ՄԱՆԶՈՒՄԷ»Ի ՅԱՅՏՆՈՒԹԻՒՆԸ ՅԱՒ՝ Ս. ՊԱՏՐԻԱՐՔԻՆ ԱՆՏԱՐԵՐՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ

Ազգ. Ժողովը երէկ գումարուեցաւ Ղալաթիոյ Խորհրդարանին մէջ, նախագահութեամբ Դուրեան Ս.ի և ատենապետութեամբ Խճճասարեան էֆ.ի։

Ատենը բացուեցաւ ժամը 3.10ին, 42 երեսփոխաններու ներկայութեան։

Հայեակ Ս. և Մ. Շիրինեան էֆ. կը բացակայէին անձնական պարութեան պատճառով. օրինաւոր նկատուեցան։

Երուանդ Պէյազեան գրով մը կը յայտնէր թէ Հայ դերու դիւտին 1500 ամեակը և Հայ տպագրութեան 400 ամեակը չէ ոնուած Պոլսոյ մէջ, և ոչ մէկ շարժում իսկ չէ եղած։

Խճճասարեան ըսաւ թէ պէտք էր ազգը չթեղորէն տնէր այս տօնը և այս մասին տեղեկութիւններ ուզեց Դուրեան Ս.էն, իբր այս առթիւ կազմուած յանձնաժողովի նախագահ։

Դուրեան Ս.— Իրաւ է թէ նախաձեռնութիւնը ուանձնած եմ. սակայն համազգային հանգամանք մը տալու համար այդ մեծ տօնին, ինչ.իրը յանձնուած էր Ուսուսի. Խորհուրդի նկատմամբ, որ յանձնաժողով մը կազմեց. սակայն ան ոեւէ բան ըրած չէ։ Եթէ յարմար դատուի, Վարչութեան միջոցաւ հարցում ուղղուի այս մասին Ուսուսի. Խորհրդին։

Խճճասարեան էֆ. առաջարկեց որ Հայոց այս տօնը մեծանանդէս կատարուի ոչ միայն կեդրոնին, այլ բոլոր թաղերու և բոլոր գաւառներու մէջ։ Եղած առաջարկութիւնները ընդունուեցան։

Ժողովը յետոյ անցաւ Եղուարդ էֆ. Շիրինեանի կողմէ եղած կարեւոր յայտնութեան մը, որ Ժողովը յուզեց և օրուան մասին մանզումէ։ Քանի մը օր առաջ յայտնութիւններ ըրաւ, ինչ որ հերքուեցաւ սակայն հապճեպօրէն Վարչութեան կողմէ։

Ահաւասիկ այդ նամակը.

Ազնիւ Տէր

Կուզէի իմանալ վարչութեան բերանէն որ, նախորդ ներքին գործոց նախարար Ռէշիտ պէյի թուղթերուն մէջէն եւած 17 թիւ Պատրիարքարանի խաֆիֆէյի մասին տեղեկութիւն ունի՞, և թէ ինչ միջոցներ ձեռք առած է դայն մէջտեղ հանելու համար։

1913 Ցնվ. 17 Յարգանօք

Ե. Շիրինեան

Վ. փափազեան (վարչութեան կողմէ).— Մենք ասկէց առաջ ալ առթիւ ունեցանք յայտնելու թէ՝ այս տեսակ բաներ հրատարակել կամ հարցուցել առաջ, հարցում ընող անձը մեզի դիմէր և մենք տեղեկութիւն տանայ։ Մենք կը յարգենք այն հանգամանքները որոնք կատարեան այս հարցումը ընողները գոնցնելու։ Սակայն ըսա մեզի հոս այս մասին խնդիր չափազանց վնասակար կը նկատենք։ Շիրինեան էֆ. առանձին, կամ ո՛վ որ կը հետաքրքրուի կրնայ դիմել վարչութեանս և լուսաբանութիւններ առանալ։

Ե. Շիրին՝ան.— Այս ժողովը հրապարակային է և հոս ժողովրդեան ներկայացուցիչներուն ձայնը կը տիրէ։ Այս ժողովը գաղանի բան չունի, և իրաւունք ունի իմմէ ըղխող մարմինէն ամէն բացատրութիւններ ուզելու։ Վարչութիւնը փոխանակ խոյս տալու, իր լաւագոյն գործերը պէտք է երեւան հանէ։

Հայկազն.— Ազգին չանը լուծիչն կը պահանջէ։

Խճճասարեան տանտպիտի բեմէն իջնելով, իրեն յանդուգն Տօք. Տաղաւարեան։ Խճճասարեան էֆ. հետեւեալը խօսեցաւ.

— Ես համակարծիք եմ Շիրինեան էֆ.ի 17թիւ խաֆիֆէյի մասին պահանջած լուսաբանութիւններուն համար։ Այժմ 17 թիւ պատրիարքարանի «խաֆիֆէյ» մը կայ, զոր պէտք է երեւան հանել անյապաղ։ Սակայն իմ կարծիքս այն է որ Շիրինեան էֆ. այս յայտնութիւնները հոս բերելէ առաջ վարչութեան պէտք է տեղեկացնէր նախապէս, որպէսզի ան կարենար օգտուիլ։

Դ. Տէր Մովսէսեան.— Դիւանը սխալ մեկնեց եղած հարցումը. երեսփոխանը ինք անձնապէս լսած է թէ 17 թիւ խաֆիֆէ մը կայ, և ոչ թէ սրկէ նրկէ։ Շիրինեան էֆ. ինք այսպէսով կատանձնէ ամէն պատասխանատուութիւն. սակայն վարչութիւնը երբ կրսէ թէ չուզեր ներկայ պարագաներու մէջ բացատրութիւն տալ, կը նշանակէ թէ կ՚ընդունի եղած մեղադրանքները առաջ դալիք պատասխանատուութիւնը։ Հոս գաղտնիքներ հրապարակելու խնդիր չկայ, հարցում մը կայ, վարչութիւնը գիտէ՞ խաֆիֆէի մը գոյութիւնը 17ով ծանօթ, որ նախապարական «բորթիֆէյլ»ին մէջ կը գտնուի։ Եթէ չդիտէր, կրնայ քննութիւն կատարել։ Սակայն ինք այս մասին քան մը չըսեր մեզի, այլ ներկայ վիճակին անյարմարութեան վրայ կը խօսի։ Պէտք չէ որ վարչութիւնը ու մենք վախնանք մեր ամէնէն աղտոտ բարքերը ու անբարոյականութիւնները հրապարակելէ։

Թէքէեան.— Վարչութիւնը լրագրական հրատարակութեան մը վրայ հերքում տուաւ հապճեպ կերպով. սակայն լուսաբանութիւններ չտուաւ։ Այս յայտնութիւնը թէեւ նոյն խնդրոյն համար չէ, սակայն նոյն տեսակ արարք մն է։ Երբ Վարչութիւնը կ՚ըսէ թէ՝ ինք կը խուսափի պատասխ

Ֆէրի-Գիւղի և Բեկայի Թաղ. Խորհրդոց միջև առաջ եկած հաստիքներու և Ֆէրի գիւղի Թաղին պատկանող 200 ոսկւոյ դրամի մը, և Տաճատեան ընկերութեան կանոնագրին և Թոզոնին, ինչպէս նաեւ Ցնտգլեանները կողմէ կուակեալ 500 ոսկւոյ գումարի մը վերաբերեալ խնդիրներն և լսելով այս մասին յանձնաժողովի տեսութիւնները Ս. պաշտօն յանձնեց ժողովական Երկանեան և Փափազեան էֆենտիներու նոյն երկու Թաղ. խորհրդոց հետ քանակցելով քննել հաստիքներու խնդիրը տեղւոյն վրայ և կարգադրել։ Բ. Որոշեց յանձնարարել Տնտ. Խորհրդոյ որպէս զի Ֆէրի գիւղի Թաղին պատկանող 200 ոսկւոյ գումարը, որ Բերայի Թաղ. խորհրդոյ կողմէ գանձուեր է ի սկզբան Ֆէրիգիւղի եկեղեցւոյ և վարժարանին շինութեան յատկացուելու նպատակաւ, գործածութեան եղանակը եւ հաշիւները քննէ և տեղեկագրէ արդիւնքը։ Գ. հրաւիրել Ֆէրի գիւղի Թաղ. խորհուրդը որ ներկայ Պարիսարքարանի Տաճատեան ընկերութեան կանոնագրին և ապացոյցներ տայ անոր Թոզոնը նոյն Թաղին պատկանած ըլլալու մասին։

Դ.— Պահանջել նոյնպէս ապացոյցներ Ցնտգլեաններու 500 ոսկւոյ կոակի գումարներու մասին։

Կ.— Ազգրիանուպոլսոյ պաշարեալ վիճակին հետեւանօք՝ տեղւոյն հայ ժողովրդեան ենթակայ եղած կարօտութիւնը ժողովը ուշադրութեան առնելով՝ որոշեց դրամական օգնութիւն մը ընձեռել անոնց և հետեւաբար յանձնարարեց Գործակատարութեան կառավարութեան միջոցաւ անթել հեռագրով տեղեկութիւն մը առնել ժողովրդեան վիճակին վրայ, ինչպէս նաև խնդալ թէ նպաստի օգնութիւն մը կրնայ ըլլալ, և հաղորդել արդիւնքը ժողովին, ըստ այնմ պէտք եղածը ի գործ դրուելու համար։

5.— Ժողովը ուշադրութեան առնելով Կարնոյ Գաւառական Վարչութեան յայտագիրը քաղաքին մէջ Սանասարեան ցորեկեայ վարժարանի մը հաստատութեան մասին, հաստատեց առաջարկին կարեւորութիւնը և որոշեց Սանասարեան Ինամակալութեան բարեացակամ նպաստամատոյց յանձնել խնդիրը։

6.— Գրաստոյ Առաջնորդին գրոյն վրայ, ժողովը որոշեց հարկ եղած դիմումն ընել պատկանելի իշխանութեան մօտ, որպէս զի տարիքներու սրբագրութեան առթիւ Առաջնորդներէն տրուած ծննդեան վկայագրերը բան առաջնոյն ընդունուին և բան ոյնմ կատարուին հարկ եղած գործողութիւններ։

ՀԱՅԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐԸ ԵՒ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ՄԱՄՈՒԼԸ

Արեւելեան ազգ. Թիւրքիոյ մէջ կը կարդանք.— Հայկական խնդրին վերաբերմամբ ուրս մամուլին մէջ երեւցած մէկ քանի հրապարակութիւնները արտատպած էինք։ Այս միեւնոյն խնդրոյն հանդէպ անգլ. կարծիքին տարամերութիւններուն վրայ գաղափար մը տալու համար չանկանութենէն զուրկ չենք նկատեր մեր ընթերցողներուն ներկայացնել հետեւեալ յօդուածը, որ «Տէյլի Թէլէկրաֆ»ի մէջ հրապարակուած է հանրածանօթ բրօֆէսորի մը ստորագրութեան տակ.

Անգլիոյ մայրաքաղաքին մէջ զարմանք կը յայտնուի որ այնպիսի պահու մը, երբ Մակեդոնիոյ ճակատագիրը վիճաբանութեան նիւթ կը կազմէ, կառարկատէս մոռցած կը թուին անոր առապանքի ուցալի քարը՝ Հայաստանը։ Ապա թէ ո՛չ ինչպէս բացատրել անգլ. խորհրդարանին, մամուլին և քրիստոնեայ եկեղեցիին լռութիւնը։

Արդարութեան, գթութեան և ճշմարտութեան անունով գործողներուն համար իսկապէս տեսիր մը պիտի ըլլար այսպիսի տաքնապարի ժամու մը մէջ չտրտայայտուիլ ի նպաստ ժողովուրդի մը, որ Անգլիոյ պաշտպանեալն է։

Երբ Աւստրիա, առանց հրացանի հարուած մը պարպելու և առանց նախապէս պարտաւորիչ դաշնագրով մը կապուած ըլլալու Ալպանիոյ, յաջորդ անոր անկախութիւնը ձեռք բերել, Անգլիա ինչպէս չի յաջողիր ապահովելու Հայաստանի, որուն հանդէպ հանդիսաւոր յանձնառութիւններ կնքած է։ Թող Անգլիոյ Արտաքին գործոց Նախարարը դեսպաններու ժողովին մէջ Հայաստանի հանդէպ բռնէ այն բացայայտ ու վճռական ընթացքը, որուն ապացոյցը տուաւ Աւստրիա Ալպանիոյ մասին և անա խնդիրը պիտի կարգադրուի։

Եթէ ակրութիւնները կ'ուզեն որ տեսական խաղաղութիւն մը կնքուի Եւրոպայի և Թուրքիոյ միջև, Հայաստանի ճակատագիրը պէտք է անհրաժեշտ կերպով մաս կազմէ դեսպաններու ժողովին աշխատութեանց։ Փափաքելով հանդերձ որ հաշտութիւնը անմիապէս կնքուի և կնճռոտութիւններ չծագին, կասխաս կը բաղդենք հաշտութեան կնքումի մը դէմ, որ նկատի չառներ այնչափ սպառած Եւրոպայի դիմում ընող ժողովուրդի մը ծայնը։ Այդպիսի հաշտութիւն մը դատն հեղնութիւն մը միայն պիտի ըլլայ։ Հաշտարարական նախկին գործը պիտի վերսկսի, մահացու կերպով արիւնելով Հայերը, որոնք պաշտպանութեան տարբերական իրաւունքներէն զրկուած են։ Ցիրները, ապանութիւնները, հարստահարութիւնները կը շարունակեն այժմ իսկ գործուիլ անպատիժ կերպով։ Միակ տարին է որ կը ներկայանայ մեզի։

Մինչ թոյլ պիտի տանք որ այս առիթը խուսափի։

Ուրեմն Սասունի և Առանայի ջարդերուն զոհ եղող այրիներն ու որբերը ի զո՞ւր մինչեւ երկինք բարձրացուցած պիտի ըլլան իրենց աղերսը։ Այս տարաբախտ և յուսահատ ժողովուրդը չտա առնազորոյն փրկութիւններու ենթարկուած է և պիտի ենթարկուի։ Անոր պէտք եղածը, ամէն բանէ առաջ, իր զարգացումին համար աշխատելու ազատութիւնն է։ Անիկա հպարտ, բայց արիւնալից պատմութիւն մը ունի։ Անոր երբեմնի քաղաքներուն աւերակները ապացոյց են։ Զենք կրնար կարծել որ Եւրոպա այս անգամ ալ անողոք պիտի մնայ։

ԱԶԳԱՅԻՆ ՏՈՒՐՔԻՆ ՇՈՒՆՋ

Ելեւմտից հոգաբարձութիւնը իր վերջին նիստին մէջ նկատի առնելով Ազգ. Պարիսարքարանի կեդր. սնուցիկ անձուկ վիճակը, դիտեց թէ հակառակ հաստատուն և գոհացուցիչ հաստիք մը գտայնելու հնարաւորութեան, պահանջքի անհամապատասխան արդիւնք մը ձեռք բերուած է ցարդ, և Պարիսարքարանի ելեւմուտքը հաւասարակշռելու համար ընդունուած նախկին եղանակը — ընդհանուր կամ մասնակի պատահական հանգանակութիւններ— անբաւական է և միանգամայն անարդարական, որոշեց Ազգ. սահմանադրութեան հիման վրայ, սիստէմատիկ կերպով հետամուտ աղդային տուրքերու գանձման, որ լեզուի կարելի ըլլայ Պարիսարքարանի ելեւմուտքը հաստատ հաւասարակշռութեան մը մէջ դնել։

ՀԱՅԱՁԳԻՑ ԱՐՈՒԵՍՏԱԳԷՏԻ ԻՏԱԼԻՈՅ ՄԷՋ ԿԱՆՏՍԱՆ ՁԱՐԵԱՆ

Միլանի Գեղարուեստական Հանդէսը հետեւեալը կը գրէ։

Կոնտան Զարեան —Հայ դրագէտ, ծանօթ Պէլէրոյ մէջ օրուն յաջողական առթիւ՝ իր հանդէսներուն մշական և յարգուած այցաստիպներէն է, այս հինգշաբթի, 9 Յունվար, ընկերութեան սրահին մէջ խիստ չնեկան և իմաստալից բա՝ աքսուրիւն մ'ըրաւ։

Զարեան, դարերու մէջէն քննելով Բաստրական տարբեր ձեւերն ու ձգտումները, կը յանգի սա գուշակութեան, թէ ապագային թատրոնը բան ամենայն երեւոյթի և բան արդի թատերական արտադրութիւններու, պէտք է իսկապէս դառնայ հնադրոյնին, Նոբիզէի և Սոփոկլէի։

Քաղհմատ հրապարակիսօր, մեծ ընդունելութիւն գտաւ ունկնդիրներուն մօտ, որոնք յաւարտ բանախօսութեան եկան իր ձեռքը սեղմելու։

ԳԻՆԱԼԻ ԿՂԶԻՒ վախճանեալ Աւագերէց Տ. Դիմիտրաս Ս. քնդ.ի մահուան տարելիցին առթիւ վաղը կիրակի, կոզզիին Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցիին մէջ հոգեհանգիստ պատարագ և պաշտօն պիտի մատուցուի, Թաղ. Խորհրդոյ որոշմամբ։

ՕԱՌԱՋԻԿԱՑ Կիւրակէ 20 Յունվ. Երուսաղէմայ Պարտ. Փոխանորդ Գեր. Սմբատ Մ. վարդապետ Դաշնեան հանդերձեալ է Ս. Պատարագ մատուցանել գիւղս Ս. Նիկոդեւոսի մէջ. ի հանդիսատեղւոյ ընդունելոց Քիւրջիֆանլըեան բարեհամբաւ գերդաստանին։

Ի դիմաց Թաղ. Խորհրդոյ

Ատենադպիր Ատենապետ

Ե. ՎԱՐԺԱՊԵՏԵԱՆ Տ. ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ

Դուրս Զէյտ, 18 Յնվր. 1913

Սկզբ. ժամերգութեանց ժամը 7 Ը.Ե.

Ս. Պատարագ ժամը 9ուկէս Ը. Ե.

Ս. Դ. ՀՆԳ. Կաս. Կ. Պոլսոյ Ուս. Միութեան Ա. գաւախօսութիւնը տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ գիւրակի 20 Յնվր. Բերայի Գրուսա փողոց, Ակէոն բաւած թիւ 5 գիւղին մէջ, ժամը 2ին (Ը. Ե.) կէսօրէ վերջ։

Կը հրաւիրուին հասարակութիւնը և բոլոր ուսանողներ. մուտքը ազատ է։

ԾՆՈՂԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎ. — Սամաթիոյ Ազգ. վարժարանին մէջ, վաղը, կիրակի, կէս օրէ ետք ժամը 1ուկէսին (Ը. Ե.), Սամաթիոյ Ս. Մանկեան վարժարանի արտին մէջ տեղի կ'ունենայ ԾՆՈՂԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎ։

Մուտքը ազատ է։

Փափաքելի է նաեւ որ մեր ուսուցիչներն ու ուսուցչուհիներն ալ ներկայ գտնուէին։

Տեսուչ

Սամաթիոյ ազգ. վարժարաններու

1913 Յունվար 19 Գ. ԽԱՃԱԿ

Սամաթիա

Տէր և Տիկին Յարութիւն Ս. Ամենեան և զաւակունք, Տէր և Տիկին Գրիգոր Ս. Կիւլպէնկեան և զաւակունք, Տէր և Տիկին Կիւլպէնկ Ս. Կիւլպէնկեան և զաւակունք, Տէր և Տիկին Մամիկոն Ս. Կիւլպէնկեան և զաւակունք, Տէր և Տիկին Վահան Ս. Ամենեան և զաւակունք, Տէր և Տիկին Վարդան Ս. Ամենեան և զաւակունք, ինչպէս նաեւ Եաւչոտուրեան (Գոնեա), Օ. Կ. և Պ. Կիւլպէնկեան, Իւլիպէկեան (Գոնեա), Եաղըճեան (Իզմիր), Կ. Տէլիրմէնեան, Տատուրեան և Հուպէսկրեան ընտանիքները խորին ցաւով կը ծանուցանեն դաժան դէպ մահը՝

ԱՑՐԻ ՏԻԿՆ ԻՍԿՈՒՀԻ Ս. ԱՄԵՆԵԱՆԻ

իրենց մօր, մեծ մօր և ազգականին որ կնքեց իր մահկանացուն երէկ առաւօտ, ուրբաթ 18)31 Յնվր. 1913 ժամը 5 ին։

Յուղարկաւորութեան թխուր արարողութիւնը պիտի կատարուի՝ կիրակի առաւօտ Յնվր. 20—2 Փետր. 1913 ժամը 11 ին (Ը. Ե.) Գատը Գիւղի Ս. Թագաւոր եկեղեցւոյն մէջ և մարմինը պիտի ամփոփուի Եանիոյն Ազգ. Գերեզմանատունը։

Դատգիւղ, 18)31 Յնվր. 1913

ԵԱՆ.—Շոգենաւը կամուրջէն կը մեկնի ժամը 10 ին (Ը. Ե.)։

ՎԵՐՋԻՆ ԺԱՄԻ ԼՈՒՐԵՐ

ՊԱՏԵՐԱԶՄ ՊԻՏԻ ԸԼԼԱՑ

ԻՆՉ Կ'ԸՍԵՆ ԴԵՍՊԱՆԱԿԱՆ ՇՐՋԱՆԱԿՆԵՐՈՒ ՄԷՋ ՕՍՄ. ԱՐԺԵԹՈՒՂԹԵՐԸ ԿԸ ԲԱՐՁՐԱՆԱՆ

Բ. Դրան Ծանուցագիրը— պատասխանը և պատերազմի վերսկսման կարելիութիւնը խիստ մեծ տպաւորութիւն գործեցին ամէն կարգի շրջանակներու վրայ։ Սակայն մինչդեռ պատերազմի վերսկսման վրդովիչ լուրին վրայ պէտք էր որ օսմ. արժեթուղթերը անկում կրէին, երէկ ընդհակառակը Ղալաթիոյ սակարանին մէջ մեծ ոգեւորութիւն կը տիրէր և օսմ. արժեթուղթերը արագաբար կը բարձրանային, Այսպէս երէկ Օսմ. միացեալը պահ մը մինչեւ չորս մէ ութիւն բարձրացաւ։ Մինչ Երբեակ Համաձայնութեան պատկանող դեսպանատանց շրջանակներուն մէջ պատերազմը հաւանական կը նկատուի, սակայն ուշագրաւ պարագայ մըն էր որ Երբեակ Զինակցութիւնը կազմող տերութեանց դեսպանական շրջանակներուն մէջ հաշտութեան հաւանականութեան վրայ կը խօսուի։ Այս պատճառով քաղաքական շրջանակներու մէջ լաւատես եզրներ շատ կան։ Բ. Դրան պաշտօնական շրջանակներու մէջ կը վստահացնեն թէ Տէրութեանց կողմէ տակաւին Բ. Դրան մօտ միջամտութեան համար որ և է գիմում չէ կատարուած, սակայն այդ մասին մեծ յոյս կայ և նոյնիսկ այսօր կ'սպասուի որ Մեծ Տէրութեանց կողմէ հաւաքական դիմում մը ըլլայ և պատերազմը արգիլուի։ Ամէն պարագայի տակ սակայն Օսմ. կառավարութիւնը անակնկալներու հանդէպ պատրաստ գտնուելու համար լուրջ ձեռնարկներ ըրած է։

∴ Ուշագրաւ է որ տակաւին Լոնտոնի Օսմ. պատուիրակներուն դէպի Պոլիս մեկնելու հրաման չէ տրուած Բ. Դռանէն, ինչ որ սառեցնիչ պաշտօնական աղբիւրէ։

∴ Երէկ մինչեւ ուշ ատեն տիրող համոզումը այն էր որ Մեծ Տէրութիւնք կրկին պիտի միջամտեն։ Վերջին պահուն կը հասատատուէր սակայն թէ Անգլիա պատերազմի շարունակութեան կողմնակից դրուած է։

ՁԱԹԱԼՃԱՅԻ ԵՒ ԿԷԼԻՊՕԼԻՈՅ ՄԷՋ ԸՆԴՀԱՐՈՒՄՆԵՐ

Երէկ աւտուրէք է վեր թէ՛ Զաթալճայի և թէ Գէլիպոլիի ռազմավայրերուն մէջ երկու կողմի յաջողապահները ընդհարումներու սկսան։ Այս ընդհարումներէ մէկ քանին կարեւոր հանգամանք մը առացան, երկու կողմէ օգնական ոյժ հասած ըլլալով։

ՕՍՄ. ԱՌԵՒՏՐ. ՆԱՒԵՐԸ ՎԱՌ ԿԸ ԴՐՈՒԻՆ

Պոլսոյ նաւանգիստին մէջ գտնուած Օսմ. առեւտրական նաւերը մինչեւ նոր տնօրինութիւն պիտի չկրնան մեկնիլ և բեռ ունեցողներ անմիջապէս պիտի պարպեն։ Այս մասին հարկ եղած հրամանները պատերազմական նախարարութեան կողմէ արուեցան նաւահանգիստի վերատեսչութեան։

ԱԶԳ. ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ԺՈՂՈՎԻՆ ԵՐԷԿՈՒԱՆ ՆԻՍՏԸ

Երէկ կէսօրէ վերջ ժամը 1ուկէսին Իթթիհատի կուսակցութեան Նախաձեռնութեամբ կազմուած ազգային պաշտպանութեան մարմնոյ կողմէ Օսմ. Համալսարանի բանախօսութեանց սրահին մէջ հսկայ գումարում մը տեղի ունեցաւ մարաքսիստ Ֆուատ փաշայի նախագահութեամբ։ Ներկայ գտնուեցան ուելի քան հազար հոգի, որոնց մէջ կը գտնուէին ծերակուտականներ, նախկին երեսփոխաններ նախարարներ, վաճառականներ, լրագրողներ և երեւելիներ։ Նիստը բացուելէն վերջ Եուսուֆ Ագչուրա, Անվէր Ազիզէֆ, Հիւսէյին Քեազիմ, Սինօպի երեսփոխան Հասան Ֆէհմի պէյերը բացատրեցին գումարման նպատակը և ներկաներուն ինչպէս բոլոր Օսմանցիներուն վրայ ծանրացող նոսիրական սարսափանութիւնը պարզեցին։ Մասնաւոր ծափահարութեան արժանացաւ Անվէր Ազիզէֆի Թուրք հայրենասիրական մէկ հառը, որ բոլոր Օսմանցիները անձնուրացութեան կը հրաւիրէր։ Այս մարմնոյն նպատակը բացատրելով ազգ. պաշտպանութեան գործին աշխատիլ, ամէն մէկ ճիւղի համար ուրոյն յանձնաժողովներ կազմուեցան հետեւեալ կերպով.

1.— Գործադիր Մարմին.— Ունի 28 անդամ։ Գլխաւորներն են Միւշիր Ֆուատ փաշա, Բէշիր Աֆիֆ փաշա, Իշխան Սապահէտտին, Թալէաթ պէյ, Նէճմէտտին Մօլլա, Էնվէր պէյի հայր Հաճի Անվէր էֆ., Ապտիւլ Ադիզ Զավիշ, Ալի Հայդար Միտհատ պէյ, Լութֆի Ֆիքրի պէյ, Նախորդ Նախարար Խալիլսի պէյ, երեսփոխան Իսմայիլ Հագգը պէյ, Սինօպի նախորդ երեսփոխան Ֆէհմի պէյ։

2.— Նպաստից Ճանձնաժողով.— Վաճառական Իրանանսան էֆ. Օսմ. Պանքայի պաշտօնատարներէն Համիտ պէյ, Ապտիւլ Ադիզ Զավիշ պէյ, Հաճի Հիւսէյին էֆ. Քարաքաշ Մանիա էֆ. եւն.։ Կազմուեցաւ նաեւ հիւանդանոցներ հաստատող մարմին մը, տասնեւմէկ անդամներէ. հանրային մարերը լուսաբանելու պաշտօնը ունեցող մարմին մը 12 անդամներէ։ Այս յանձնաժողովներ այսօրուընէ իսկ գործի պիտի ձեռնարկեն, ամենէն աւելի ջանք պիտի ըլլայ դրամական նպաստ ձեռք բերել, և նոյն իսկ երէկի նիստին մէջ առաջարկ եղած է որ ամէն ոք իր հարստութեան կէսը երկրին փրկութեան գործին տրամադրէ։

ՓՈԽԱՌՈՒԹԵԱՆ ԽՆԴԻՐԸ

Տէօշ Պանքի հետ քանակցութիւններ արդիւնքի մը յանգած չլլալով, Օսմ. Պանքային դիմում եղաւ և մասերս հրապարակ հանուելիք գանձատոմսերը իբր երաշխաւորութիւն ցոյց տուին։ Սակայն պանքաներուն առաջարկած պայմանները գոհացուցիչ չեն։ Ճավիտ պէյ Պերլին երթալով Տէօշ Պանքայի Վարչութեան հետ պիտի բանակցի։

ՎԱՐՁԱՊԵՏԸ ԳԵՐՄԱՆ ԴԵՍՊԱՆԻՆ ՄՕՏ

Երէկ առաւօտ Մահմուտ Շեվքէթ փաշա կայս. պալատ երթալով Սուլթանը արարողութեան ներկայ գտնուելէն վերջ ուղղակի գերման դեսպանատունը գնաց և երկար տեսակցութիւն մը ունեցաւ Պատոն Վանկենհայմի հետ։ Յետոյ Բ. Դուռ գալով Նախարարաց Խորհրդոյ նիստին նախագահեց։

ԴԱՇՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒՆ ՅԱՏԱԿԱԳԻԾԸ

Եթէ պատերազմը վերսկսի, սերպական երեք զօրաբաժիններ Զաթալճա պիտի երթան և հելլէն երեք զօրաբաժիններ Գէլիպոլիի ետեւի կողմէն ցամաք պիտի ելլեն և Այսթէֆանոյի ու Պէօյիւք Զէքմէճէի միջեւ զօրք պիտի հանեն ցամաք։

ՄԱՍՆԱՒՈՐ ՅԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎՆԵՐ

Երէկ արտաքին գործերու պաշտօնատան մէջ մասնաւոր յանձնաժողով մը կազմուեցաւ որ պաշտօն ունի ուսումնասիրել արտաքին քաղաքականութեան վերաբերեալ բոլոր խնդիրները։ Այս յանձնաժողովին կը մասնակցին նոյն նախարարութեան խորհրդական Սայիտ պէյ, մասնաւոր դիւանի պետ Էտհէմ պէյ, դիւանագիտական գործոց տեսուչ Մալիկ պէյ և Ամերիկի նախորդ դեսպան Մուրթաթ պէյ։

∴ Վարչապետական պաշտօնատան մէջ օսմ. նաւատորմի յատուկ գործերով զբաղելու համար մասնաւոր յանձնաժողով մը կազմուեցաւ ծովային նախարարէն, Ֆէրիդ Ալի Բիզա փաշայէ և խորհրդական Աւրի պէյէ։

ՆԱԽԱՐԱՐԱՑ ԽՈՐՀՈՒՐԴԻ ԵՐԷԿՈՒԱՆ ՆԻՍՏԸ

Նախարարաց Խորհուրդը երէկ Բ. Դրան մէջ կէսօրէ երեք ժամ եռք նիստ գումարեց Վարչապետին նախագահութեան տակ։ Փոդովը նկատի առաւ մասնաւորապէս զին. բարձրագոյն ատեանին կողմէ վարչապետութեան զրկուած ընդհ. տեղեկագիրը օսմ. ծովային և ցամաքային ոյժերուն մասին, որու վրայ երկար խորհրդակցութիւններ կատարեց։ Նախարարաց Խորհուրդի պատուն ծովային նախարարը պահ մը պատերազմական պաշտօնատունը երթալէ վերջ կրկին Բ. Դուռ վերադարձաւ։

∴ Ծովային սպայակոյտի նախագահ Սրգէզը պէյ պահ մը Բ. Դուռ գալով ծովային նախարարին հետ խորհրդակցութիւն մը ունեցաւ։

∴ Նախարարաց Խորհուրդը իր նիստը վերջացուց ժամը 6ուկէսին (Ը. Ե.)։

∴ Նախարարաց Խորհրդոյ երէկուան նիստին բացակայ էին Էվգաֆի և Հանրօգլու շինութեանց նախարարները, ինչպէս նաև Գեւոկեան Խորհրդոյ նախագահ Սայիտ փաշա, որ այսօր Բ. Դուռ գալով իր պաշտօնին պիտի ձեռնարկէ։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՁԵԿՈՅՑ

ԸՆԴՀ. ՀՐԱՄԱՆԱՏԱՐԻ ՓՈԽԱՆՈՐԴ ԻԶՋԷԹ ՓԱՇԱՅԻ

Ընդհ. հրամանատարի նորընծայ փոխանորդ Իզզէթ փաշա հետեւեալ պաշտօնական զեկոյցը հաղորդեց բոլոր հրամանատարներուն.— Սուլթանը իր կայս. քանակին ընդհ. հրամատարի փոխանորդութիւնը ինծի յանձնեց։ Աստուածային օժանդակութեան և օսմ. բանակին արիութեան վստահելով, այս բարձր պաշտօնը ընդունեցի, որուն պիտի նուիրուիմ բոլորանուէր։ Ամենուն յայտնի է թէ մեր թշնամիները անիրաւ պատերազմներ կընեն և այսօր մեր հայրենիքին գոյութիւնը և մեր ազգին պատիւը մեզի վտանգուած են։ Օսմանցիութեան քաջարի և անձնուէր զաւակներուն պաշտօնն է հայրենիքն ու տերութիւնը փրկել։ Հաստատենք թէ մեր նախահայրց արժանաւոր զաւակներն ենք և թէ օսմ. արիւնը չէ չորցած։ Վրդովեմ որ այս բարձր ու նուիրական պատուակին համար չեք վարանիր ինծի հետ ձեր անձը զոհելու։ Ազգ մը, որ կրօնքին ու հայրենիքին համար մեռնիլ ուխտած է, առաջնային օժանդակութեան կ'արժանանայ։ Ընդհ. հրամանատարի փոխ.

ՖԻՐՈՒՊ ԱՀՄԷՏ ԻԶՋԷԹ

«ԵԹԷ ԷՏԻՐՆԷՆ ԱԼ ՏՐՈՒԻ, ՀԱՇՏՈՒԹԻՒՆ ՊԻՏԻ ԶԸԼԼԱՑ»

Լոնտոնէ կը հեռագրեն թէ պալքանեան պատուիրակները յայտարարած են որ Բ. Դրան պատասխան ծանուցագիրը չի կրնար փոխել բանակցութիւնները խզելու մասին իրենց առած որոշումը։ Պուլկար պատուիրակները աւելացուցին որ եթէ Բ. Դուռը այսօր էնիրնէն յանձնելու հաւանի, դարձեալ կարելի չէ հաշտութիւնը։ Էնիրնէի յանձնումը միայն նոր բանակցութիւններու իբր հիմ կրնայ ծառայել։ Պուլկարները Տէպէ Ագաճն ալ ձեռք ձգել կ'ուզեն։

ԿԵԴՐ. ՀՐԱՄԱՆԱՏԱՐԻՆ ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԶԵԿՈՅՑԸ

Պոլսոյ կեդր. հրամանատարութեան կողմէ հետեւեալ պաշտօնական զեկոյցը հրատարակուեցաւ.

Յօդ. Ա.— Զաթալճայի բանակին պատկանող և արտաքինին սահմանով Պոլիս եկող բոլոր սպաները, քաղաքային պաշտօնեաները և զինուորները 24 ժամուան մէջ պէտք է դիմեն կեդր. հրամանատարութեան և փութով դառնան իրենց պատկանութեան գիւղը։

Յօդ. Բ.— Արեւելեան և արեւմտեան բանակներուն պատկանող և տակաւին անպայմանն գտնուող բոլոր սպաները նոյնպէս պէտք է 24 ժամուան մէջ կեդրոնական հրամանատարութեան դիմեն պաշտօն ստանալու համար։

Յօդ. Գ.— Շաբաթ օրը (այսօր) կէս օրէ ետք տեսնուող զինուորներու, սպաներու և պաշտօնեաներու նկատմամբ օրինական միջոցներ ձեռք պիտի առնուին։

Այս կարգադրութիւնները կը ծանուցուին բարձրագոյն հրամանի վրայ։

ԻԶՋԷԹ ՓԱՇԱ ԿԸ ԽՈՐՀՐԴԱԿՑԻ

Օսմ. բանակին ընդհ. հրամանատարի նորընծայ փոխանորդ և ընդհ. սպայակոյտի Նախագահ Իզզէթ փաշա երէկ Պատերազմական պաշտօնատան մէջ զինուորական բարձրաստիճան անձնութիւններու հետ խորհրդակցութիւններ կատարեց զինուորական գործերու մասին։

ՄԱՀՄՈՒՏ ՇԵՎՔԷԹ ՓԱՇԱ 1000 ՈՍԿԻ ԿԸ ՆՈՒԻՐԷ

Վարչապետ Շեվքէթ փաշա 1000 ոսկի նուիրեց ազգ. պաշտպանութեան յանձնաժողովին։

ԻՍՄԱՅԻԼ ՊԷՅ ԱԶԱՏ ԱՐՁԱԿՈՒԱԾ

Իւմիլճինէի երեսփոխան Իսմայիլ պէյ, որ ձերբակալուած էր, երէկ ազատ արձակուեցաւ։

ԳԻՇԵՐՈՒԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

Սոֆիա, 31 Յնվր.— Ընդհ. բանակատեղիէն հրաման տրուեցաւ որ Էնիրնէի ճամբով կատարումը չդրկուի այլեւս։ Բանակին պէտքերը Սերպ երկաթուղիներու միջոցաւ պիտի հայթայթուին։

Բարիզ, 31 Յնվր.— «Մաթէն» կը հաստատէ այն լուրը թէ «Տէօշ Պանքի կողմէ Օսմ. կառավարութեան ըլլալիք փոխառութիւնը պատերազմէն ետք միայն տեղի պիտի ունենայ։

ՇԱՏ ՊԱՏԵՀ ԱՌԻԹ ՄԸ ՄԵՐ ՊԱՆԴՈԿԱՊԵՏՆԵՐՈՒՆ.— Տարիներէ ի վեր հաւատարմութեամբ և սիրկնչութեամբ պանդոկի մը մէջ իրրեւ գլխաւոր պաշտօնեայ ծառայող անձ մը տրամադրելի է նոյն պաշտօնը վարելու ոեւէ պանդոկի մէջ։ Մօտակայ հայաբնակ քաղաքներէ եկող ճամբորդներուն հետ իր ծանօթութեան շնորհիւ, յաճախորդներու առատութեան մասին ալ մեծ դիւրութիւն մը ընծայելու վիճակին մէջ է։ Դիմել խմբագրատուն։

— 186 —

Ուրեմն ի՞նչ օգուտ ունի վիճելը կամ բամբասելը։ Իրենցմէ վեր պէտք է փնտռեմ պատասխանատուն։ Թագաւորը չէ. Թագաւորը կրնար ձերբակալել ասլ զիս մէկ անգամին։ Հարուածը ուրեմն մեծ հաւատացնիչէն կուգայ։ Անոր հետ պէտք է որ ես հաշուեմ։

Եւ խիստ հանդարտօրէն ուղղուելով Դամինիկեանին.

— Ի՞նչ կ'ուզէք ինծմէ։

— Պատիւ ունեցայ արդէն ըսելու, տիկի՛ն. ձեր վրանիդ ունեցած մազաղաթը...

Եւ մատով Դամինիկեանը կը ցուցնէր Ցաուսթաֆի կուրծքը։

— Հրամա՞ն ունիք բանի առնելու զայն, այնպէս չէ՞։

— Կը յուսամ թէ անուանի իշխանուհին պիտի ինայէ ինծմէ այս ծանր հարկը, բաւ կրօնաւորը խանարհելով։

Ցաուսթաֆ իր ծոցէն դուրս հանեց նշանաւոր մազաղաթը, և առանց ասելու զայն։

— Տեղէ տալէ առաջ, պատասխանեցէք սա՝ հարցումին. եւքը ի՞նչ պիտի ընես ինծի։

— Սղատ պիտի ըլլաք, տիկի՛ն, բոլորովին ազատ, ընտ տուիմնատէր Դամինիկեանը։

— Ե՞երդնո՞ւք սա՝ քրիստոնէն վրայ, բաւ Ցաուսթաֆ, պրպտելով դայն մինչեւ հոգիին խորը։

— Անօգուտ է երդնուլ, բաւ իր եռեւէն հենդարա և զօրաւոր ձայն մը։ Խօսքը կը բաւէ ձեզի, և ունիք զայն արդէն, Տիկին։

Ցաուսթաֆ ուժգնօրէն եռին գարձաւ և դանուեցաւ Իսրինօզայի դիմացը, որ անչուշակ ներս մտած էր դաղտնի դուռնէ մը։

Շարունակ ձայնով մը, նայուածքովը սիրապատելով անոր։

— Ի՞նչ հաւատք կրնամ ունենալ ձեր խօսքին վրայ, կարթինա՛ երբ իրրեւ դահիկ մը կը վարուիք։

— Ի՞նչ զանգատ ունիք, տիկի՛ն, բաւ Իսրինօզա անաւոր հանդարտութեամբ մը։ Մեզի հանդէպ ձեր գործածած կերպերն են որ կը փոխադրեմ ձեզի։ Մօնթալեք իմ արտօնութեամբս ձեր անկեղծութեան յանձնած էր այդ վաւերաթուղթը և պարտաւոր էիք մեզի եռ տալ զայն։ Դուք սակայն մեր վստահութիւնը չարաչար գործածելով, փորձեցիք մեզի պատկանածը դրամով ծախել մեզի, և այդ փորձին մէջ չյաջողելով, որոշեցիք պահել զայն, անշուշտ ուրիշներուն ծախելու յուսով։ Ինչպէս կ'արտիք ձեր վարմունքը, տիկի՛ն։

— Լսի արդէն, դուք գոեհիկի մը հոգին ունիք, բաւ Ցաուսթաֆ ցնցիչ արհամարհանքով մը։ Կին մը քանչարելի վերջ, հիմակ ալ դայն կը նախատէք։

— Բաւե՞ր, տիկի՛ն, ոչինչ եթէ ոչ բաւե՞ր, բաւ Իսրինօզա ուսերը թօթուելով այնպէսով։

Եւ թրատրէն.

— Վա՛յ անոր որ կ'այնտեղ ծանրացնել նուրբ հաւատարմութեան ձեռնարկները։ Անիկա ո՛վ որ ալ ըլլայ, կին թէ մարդ, անողոք կերպով պիտի փշրուի։ Մէ՛կ, տիկի՛ն, ինծի տուէք այդ փաստաթուղթը որ մեզի կը վերաբերի, և գնաք ուէք Աստուծոյ որ իր պաշտպանութեամբը ձեզ հովանաւորող Թագաւորին ի յարգանս, ձեզի ուրի չեմ նստեցներ ձեր ժպիրն ու ամենաատարիմ միջամտութիւնը։

— Տեղի կուտամ, բաւ Ցաուսթաֆ, բայց կ'երդնում որ ուրիշ պիտի գնէք թէ՛ ձեր նախատինքները և թէ բռնութիւնը՝ զորս ինծի հանդէպ ըրիք։

— Ունայն սպառնալիքներ, տիկի՛ն, բաւ Իսրինօզա, մազաղաթին սիրանալով։ Եւ կը գործեմ յօգուտ Պետութեան, Թագաւորը իմ ընթացքս հաւնելէ պա-

— 187 —

Տքթ. Հ. ԻՆԿԻԼԻԶԵԱՆ
ՄԱՍՆԱԳԷՏ
ԾՆՆԴԱՊԱՏԱԿԱՆ ԵՒ ՎԵՐԵՐԱԿԱՆ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵՍՆԵՐ

Գիտական ամենավերջին մեթոդներով կը գարմանի հինն ու նոր ջերմամիզութիւնը, դժուարամիզութիւնը, սերմնահոսութիւնը, նոյնպէս մրզամանի, երիկամունքի և բրոնխատի հիւանդութիւնները։ Իսկ ֆրանկատար ամէն տեսակներու կարճ ժամանակի մէջ հիմնովին կը բուժէ ի հարկին 606 ի յշեռուկով։ Հիւանդ կ'ընդունի, բայց և կերթայ ամէն օր Պանէ դարու, Պողոսեանին դէմ, Սթանպոլ խան, թիւ 13, իր մասնաւոր դարմանատան մէջ։ Հինգշաբթի օրերը ժամ։ 50—9

ԴԱՐԱՄԱՃԵԱՆ
ԳԻՇԵՐՕԹԻԿ ԵՒ ՋՈՒՆԵՐԿԵԱՑ ԵՐԿՍԵՌ
ՎԱՐԺԱՐԱՆ Ի ԴԱՐԹԱԼ
Եօթնամեայ Իտալիայի
Հինգերորդ տարեշրջանի
Վարժարանս նոր տարեշրջանին

սկիզբ Իտալիայի վարժուած բլալով, գասարաններու կազմութեան համար արժէքն արձանագրութիւն արձանագրութիւն բացուած է մայրաքաղաքիս և շրջականերու, ինչպէս նաև գաւառացի աշակերտներու համար։ Կրթական ճոխ ծրագրի մը համաձայն մեծ խնամքով կ'աւանդուին Հայերէն, Թուրքերէն Ֆրանսերէն և Անգլիերէն՝ իրենց իսկ սեպհական լեզուով և խոսելու վարժութեամբ (բաւաթիք), նոյնպէս գիտութիւնները և ուսմունք անհրաժեշտ բոլոր ճիւղերը, մասնաւորաբար վանառականութիւն, տամարակալութիւն, մնուսական և տաքուարական գիտելիք։ Իսկ ազգիկներու համար առեղծագործութիւն, կար և ձեռագործութիւն տեսական և գործնական։

Դիշերօթիկները կը վայելեն մայրական խնամք, կանոնաւոր հոգածութիւն և ընտիր մնուդ՝ առաղջապահական պայմաններով։ Եկեք քնդարձակ, գեղեցկագիր և օգուտ ընդարձակ պարբերով։

Հիմնադիր Տնօրէն
ԳԱՌՆԻԿ ԳԱՐԱՄԱՃԵԱՆ

ՕԹԷԼ ՀԷՔԻՄ ՕՂԼՈՒ
ՊԻԼԷՃԻԿ

Պիլեճիկի էն կեդրոն և օգտաւոր դիրքի մը վրայ հաստատուած վերոյիշեալ օթելը, զոր իր բոլոր կողմնակիներով իսկապէս պանդուխտներու հանդրստութիւնը կ'ապահովէ. կը յանձնարարուի բոլոր ճամբորդներու. անյապաղ հոն այցելել մեզ, ուր պիտի գտնէ նաև զբօսանքի գերազանց դիրքերու հիանալի լաստ, ամէն լեզուէ թերթեր. ճոխ մթերքով մը։ Մաքուր մահճակալ և անգուգական իմամ։ գիներուն զլ։

ՄԱՅՐԵՐՈՒՆ ԽԻՍՏ ԿԱՐԵԻՈՐ ՆՈՐԱԾԻՆ ՄԱՆՈՒԿՆԵՐՈՒՆ
ԵՒ
ՏՂԱՅՈՑ ՀԻՍԻՆԳՈՒԹԵԱՆՔԱՄԱՆԱԳԻՏ
ՏՔԹ. Օ. ԿՈՐԵԿԵԱՆ
ԲԺԻՇԿ ՀՍԿԳ. ՏՆՏԵՍԻՆՈՅՆ
ՄԱՆՈՒՍՈՅՆԵՐՆԵՐՈՒ ՀԻՒԱՆԴ

Հիւանդ կ'ընդունի սերքամ և կիրակի զատ մեր օրերը ցերեկի վերջ իր բնակարանը Բերա, Թաքլա Պազը, թիւ 12։ 50—13

ԻՕՏ.—Դեղու. այնքան շատ ձևի իւղ կը գործածուի. անարիւն և ակարակամ տղայոց համար։

Որովհետև ան իր մէջ կը պարունակէ կազդուրիչ Իօտ զարծածուած վիճակի մէջ, թաց ամէն ձևի իւղ հաւասար ոչի չի կրնար ունենալ. անոր ամէնէն լաւագոյնը և թարմը պէտք է գնուած Հայկ Պլանվիրթի դեղարանը, Պանէ Գարու Եէնի Բօսթանճէ Ճատէսի։

ԹԷՈՊԻԿԻ 1913 ՏԱՐԵՑՈՅՑԸ
ԱՄԷՆՈՒՆ ՏԱՐԵՑՈՅՑԸ
ԳԻՆ 12 Ղրշ. ԴԻՒԱՌ 15 Ղրշ.
ԵՒ Ղ.Ղ.ԱԻ ՆՈՐ ՏՈՂԻՍԱ
ԿԱՂԵՆԴԻՐԸ
ԳԻՆ 2 Ղրուշ ԴԻՒԱՌ 2,50
Կեդրոնատեղի ՏԷՐ ՆԷՐՍԷՍԵԱՆ վաճառատուն Կ. Պոլիս, Պանէ Գարու։

ՀԱՍԱՐԱԿԱՆ ԹՈՎՄԱՍ
ՄԱՆԶԱՆԱԿԱՆԱՐ
Եւ հարիւրամեայ ոմէն տեսակ գիրքեր՝ Հայոց, Ֆրանսերէն, Թուրքերէն
Հասցէ՝ Կ. Պոլիս, Կոչա Ճատէսի թիւ 4ում Եէնի-Գիւղաս, նայել փոստ. թիւ 5
Գործատեսիկներ գտնիք
Նշանագրութիւն գտարծուած։
Հեղինակագրատարածիչներէ՝ Ամարդներ Ցանկ ապարդանքի հետ խորհուրդ ունենալ Թուրքերէն կը ինդրուի

ԱՐԱՆՑ ՀԱՄԱՐ ՄԻԱՅՆ
ԿԱՐԵԻՈՐ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ
ՁՆՈՐ ՈՐ ԿՈՐՄՆՑՈՒՑՔԸ Է ԻՐ ՋԻՋՈՒՔՋԵԱՆ ԿԱՐՈՂՈՒԹԻՒՆԸ

ԱՆՈՆՑ ՀԱՄԱՐ ՈՐՈՆՑ ԿԸ ՑՈՒՌԱՑԻՒ ԱՆԿԱՐՈՂՈՒԹԵՆԷ, ԵՒ պատրաստած եմ գեղեցիկը, որ կը բերէ ուրախութիւն և յոյս։ Եւ ունիմ հրաշալի դարման մը ոմանց համար որոնց չի կրնար բոլորովին քայքայուած են զէր ունակութիւններու հետեւանքով կամ ոմանցպատրաստանքու ազդեցութեան տակ։ Որպէս «ԱՄՐԻՑԱ» դարմանին հնարիչ՝ ես պարտք կը սեպեմ հնարաւորութիւն տալ ամէն մէկ անկարող և զգային մարդոց փորձել զայն բոլորովին ձրիաբար, և երկնկութիւն ամոնց որոնց լուրերուն կը տառապին։

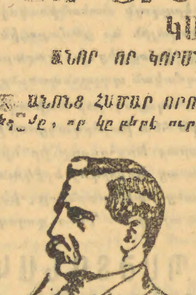

Իմ դարմանս բարի մը է ամէնուն, որովհետև ան կը վերականգնէ առողջութիւնը և ոյժը, բայց մանաւանդ պիտանի է հոն՝ ուր պէտք կայ զօրացնելու տեսական գործարանները, դարմանելով ամբողջ ազգային սիրտէսը։ Ան ի՛նքնուրոյն մեծ յաջողութեամբ հոն ուր անկարողութիւնը երեւան եկած է իրրև հետեւանք ոգելից ըմպելիներու, ծխախոտի չարաչար գործածութեան, թոթափագի, տեսական չափազանցութիւններու, ինչպէս նաև ամենայնի ծառայելի ազգ սովորութիւններու որոնք միայն կը պատճառեն տեսական կարողութեան։ Սեռական և զգային սիրտէսի վրայ միանգամայն ազդեցութիւն գործող զէր սովորութիւններու թունաւոր ազդեցութիւնը նաև թաներ թէյի կամ սուրճի չարաչար գործածութիւնը, մանրի պակասութիւնը, և այլն։ Անոնցմէ տարբերութիւն, որոնք թէ ալեւոր կամանաւոր կեանք կը վարեն, բայց լեզեանի կը տառապին պատանեկութեան տարիներէ, իմ դարմանս յուսով կատարեալ ոյժ երիտասարդութիւնը, որուն կը ձգտին ամենքս բուռն կերպով։

«ԱՄՐԻՑԱ»ն պիտանի է տղէն տարիքի մարդոց համար։
«ԱՄՐԻՑԱ»ն ազդեցիկ է ազատելու։

ԿԸ ՂԱՐԿՈՒԻ ԶԻՒԱՔԱՐ

Ան ուժ կանգուն տեսական գործարաններուն, նոր կենսունակութեան մը համար։ Այն անհաճոյ նշանները, որոնք երեւան կուգան անկարողութեան հետեւանքով, բոլորովին կ'անհետանան։ Չի մնար այլեւ նեղութիւն մը գլխուն մէջ, անհանգիստ քուն, տարութիւնն կը սերտնէ։ Ոչ մի բաստատութեան մէջ ինկած է, կրնայ դրեր ընել, կատարելագործ վարուիլ թէ ես պիտի զգիտմ իրմն այն գործոնը որ նորէն ոյժ և կարողութիւն պիտի պարգեւեն ինձ։ Այդ գործարանն գործածութեան ընդունելի գուք ձեր 10ին 30 տարի առաջի երիտասարդացած պէտի զգաք։ Ով որ իրեն դիմէ կրնայ վստահ ըլլալ թէ լիովին ջարեցած վերականգնած մը պիտի հանդիպի իմ էջերէս։ Պէտք է միայն նամակ գրելու, ներքեւեկիսի որեւ է տեսակի գանկանոնց հանձնարարելով (փուլ) թղթատարի ծախսերու համար։ Եւ կը դրկեմ փոքրի համար «ԱՄՐԻՑԱ», քանամանով փաթթուած, ամենքս որ ոչ ոք նրան կրնայ իմանալ թէ ինչ է ձեր ստացածը։ Ինձ ուղղեցեք բոլոր նամակներուն զարմանալիութիւնը կ'ապահովեմ։

Մի՛ յուսահատիք և արհամարհանքով մի՛ վերաբերիք դեպի իմ հաւատարիմս, այլ փութացէք ոտանիլ պատեն ասիթին, դարմանուելու համար։

Բարեւներ կ'ըսէ. Պէյլան մի՛ տատարիք, գրեցէ՛ք ինձի, և կը ստանաք ոչնչ ինչ որ ձեր փնտռածը։

Հասցէ՝
ԿՕՐԱՆԻՈ ՖԱՐԹԷՐ. Հաստատ. Թիւ 5. Ղալաթիա, Մէէմէա Սալի փոքր խան 4. Պոլիս։

ՀԱՏԱՎԱՃԱՌՈՒՄ ԵՒՐՈՊ. ԹԵՐԹԵՐՈՒ
«ԲՈՒՐ ԼԷ ԲԷՕԲԼԸ ՏՕՐԻԱՆ»
Հայկական պահանջներուն նուիրուած
ԲԱԲԱԿԱԼԼՕ
Աչխարհահռչակ պատկերազարդ
քաղաքական երգիծաթերթ
«ԼԸ ՄԱԹԷՆ», «ԼԸ ԹԱՆ», «ԼԸ ԺՕՐՆԱԼ»
ետն. քաղաքական օրաթերթեր

Դուռառական լրագրավաճառներու մատնատար դեղ։ Դիմել Պոլիս, Գալաթա Սալի Խուտէսի թիւ 72, Սիրատ դրծակալութիւն, Ստեփան Թիւրքեանի։

ԱՌԱՋԻՆ ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆԸ ՁՐԻ
ԱՓՐՈՒԻՏԵԱՆ ԵՒ ՏՆՆԴԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱՐԱՆԱՅԻ
ՄԱՍՆՈՒՆԴԻՑ ԲԺԻՇՏ
ՏՕՔԹԷՕՐ
ԳԱՒԼՕ ՅԱԿՈԲԵԱՆ
Գիտական վերջին նորութիւնց համեմատ ատանց ցաւ պատանաւոր կը գործանէ ինքնամիզութիւնը, ֆրանկոտաքը, երիտասարդութիւնը, ուռնական անկարողութիւնը և ժամանակաւոր ոչնչութիւնը։
Բաց կ'ընդունի, ամէն օր կը գտնուի Պանէ գաղու, Նէրքէնի Հաճի Պէքիրի տնեցիները, Մէրտիրիեան դեղարանը։
ՈՒՐԲԱԹ ՕՐԵՐԸ ԶՐԻ 30—3

ՄԵԾ ՎԵՐԱԾԱՌՈՒԹԻՒՆ
ԼԱՍՏԻԿ ԿԱԼՈՇՆԵՐՈՒ
Յ. ԹՈՐՈՍԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ
ԷՍԿԻ ԶԱՊԹԻՅԷ, ՔՕ—ՕՔԷՐԱԹԻՎԻ ԴԷՄ

Վաճառատունս, որ 12 տարուան փորձառութեամբը կրցած է շահիլ յարգանքներուն համակրութիւնը, կը գտնուի առաջնակարգ ռուսական, ամերիկեան և անգլիական ամէն տեսակ կալոշի ճոխ մթերք մը, անմրցելի դիներով։ Ցոկուսութիւնը երաշխաւորուած։ Ամէն կերպ դիւրութիւն յանձնարարութիւնք փութով կը կատարուին։ Վաճառում մեծածաւալ և փոքրաքանակ։

ՄԵԾ ԴԻՒՐՈՒԹԻՒՆ ՄԸ
„ՄԱՆԶՈՒՄԷ"Ի ԸՆԹԵՐՁՈՂՆԵՐՈՒՆ
ՀԱՆՐ. ԳՈՐԾԱԿԱՏԱՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

«Մանզումէի անօրէնութիւնը դիւրութիւն մը տալու համար ժողովուրդին հանրային Գործակատարութեան ընկերութիւն» անուամբ ընկերութիւն մը կազմած է կարող օրէնագէտ և ձեռնհաս անձնաւորութիւններէ բաղկացած, զոր կ'ուսումնասիրէ թէ Պոլսոյ և թէ գաւառներէն յանձնարարուած դատական փոխանորդութիւնները, դատական և փաստական հետապնդումներ. զինուորագրութեան վերաբերեալ գործողութիւններ, թէմերթիւ և կալուածական տարբերութիւններ, դրամական փոխառութիւնն և տուրքերի կալուածական միջնորդութիւնները, մենաշնորհի խնդրանքները, վաճառատուներու պաշտպանի մասնակցորդութիւնը իրեն դիւրամատչելի վարձքով և կատարման ապահովութեամբ։

Դիմել Պաղ Ալի ճառագի «Մանզումէի խմբագրատան Հանրային Գործակատարութեան Ընկերութեան անուրին Ս. Թաքաթեան էֆ.։

ՏՕՔԹ. Ք. ՀԱԼԱՎԷՃԵԱՆ
ՄԱՍՆԱԳԻՏ
ԾՆՆԴԱՊԱՏԱԿԱՆ ԵՒ ՄՐՄՐՈՒՑԻՆ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵՍՆԵՐ

Գիտական և Ազգ. հիւանդանոցներու մէջ իր մասնագիտութիւնը կատարելագործած ըլլալով կարճ ժամանակի մէջ կը դարմանէ հին և նոր ջերմամիզութիւնը, երիկամունքի (պէսարիք), միզամիզուշտի բրոնխիթի բորբոքումներ, գէշ դարմանուած յատակ եկած ամոռձիքներու ուռեցքներ, անկարողութիւն, ամրութիւն, բրոնխիթի վերաբերեալ բորբոքումներու համար Վիեննի նորանոր գործիքով մատած, արգանդի և ձեռարաններու պարբերութիւններ։

Գործիքներու համար սովորական դարմանումներու հետ էլեքտրի Սալվարսանի երակային ներարկումները մասնաւոր ինքնագրով կը կատարէ դեւրամատչելի գնով։

Բացի Վասէմանէն, իր դարմանումին ամէն գանուած կիւանդներուն թարախ, մզի, խոնի մանրէաբանական քննութիւններ առանց վճարումի։ Բացի կիրակէ, ամէն օր կը գտնուի Պոլիս, Եէնի Բօսթանճէ ճատէսի թիւ 4, Հայկ Ալլանվիրթի դեղարանը։ ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ օրերը ձրի։

Տքթ. Տիգրան Թպտիր
ՄԱՍՆԱԳԻՏ
ՆԵՐՔԻՆ ԵՒ ՄՐԹԱՅԻՆ ԱԻՏԵՐՈՒՆ

Հիւանդ կ'ընդունի ամէն օր, Շիշլի, Օսման պէյի գազինոյին մօտ, Նանեան տարեթիւրա. Նի իր յարկատանին մէջ։

Արանց և կանանց ինչպէս նաև պատանեաց ամենազգի հին և նոր տարատեսակ, սանձաքի, ոտքերու, երիկամներու, օգտակարանի հիւանդութիւնները ամենայնի և ամերիկեան նորագոյն մեթոդներով կը դարմանէ։ Գրասենեակը և անոր հետեւանքը բոլոր յատուկ հիւանդութիւնները «Սալվարսանի և բոլորովին նոր դեղերով «Սամինի ներարկումներով կ'ուսումնասիրուի բոլոր առանց ո՛ և է դանձ և ամենայն դաղանի արդեալ ըլլալու։

Որպէսզի ո և է մէջ չի վարակուի Բիֆիլոյով և գոլերայով, վերջերս Ամերիկայի և Անգլիոյ մէջ հնարուած, կիրարկուած և յաջողութեամբ պատանաւոր նորագիրն մերոնցներով պատաստասում կը կատարէ։
Ուրբաթ օրերը մինչեւ կէս օր ձրի։

ԳԱՂԻԱԿԱՆ ԱԽՏԻ
ՄԷԿ ԱՆԳԱՄԷՆ ԲՈՒԺՇԻՄ
Տքթ. Յ. ՈՒՂՈՒՐԼԵԱՆ

Բրոթէսօռ Էրլիխի վերջին անգամ դատ 606 Սալվարսան դեղերով կատարելապէս կը բուժէ հին և նոր գաղիական սիֆիլիսը, միմիայն մէկ ենթէքսիոնով. նաև կարճ ժամանակի մէջ կը դարմանէ ջերմամիզութիւնն, միզամանի և երիկամունքի և բրոնխիտի հիւանդութիւնները, ինչպէս նաև առանկան անկարողութիւնն բոլորովին նոր մեթոդներով։ Իրեն դիմող հիւանդները կ'ընդունի ամէն օր իր գործատեղին, Սիրքէճի Թրանվէյի նամբուն վրայ Ֆէպիւլատանկարչատան առաջին յարկը։

Մանաւանդ.— Ամէն տեսակ գործածութիւններ մեղանցքի և արգանդի հիւանդութեանց մասնաւոր քնամբ։

ՍՊԻՏԱԿ ԴԵՂԱՐԱՆ
Դ. ՀԱՃԵՆ
ՍԲՐԻՓԻՆ ՁԱԳԸ-ԱԼԻՆ ՀԱՄԱՐՈՒՆ ՎԱՐԱՑ

Գեղարդ ներգաղթեցին ոչինչ չունցիր։ Դեղարդիս ամբ չունի գաղ։ Ի՞նչպէս գտանիք զոր ուսա գեղարդիս թարգ Հաղորդ արդարդ գեղարդիս մասնաւորապէս գեղ ար գրագրեցիք։ Ես ամենայն գեղարդ ունիմ։ Ինչպէս գեղարդ ունիմ։ Ինչպէս գեղարդ ունիմ։ Ինչպէս